

BIERZMOWANIE - WIADOMOŚCI KATECHIZMOWE

Przystąpić do egzaminu mogą te osoby, które przeszły roczne przygotowanie w grupach i otrzymały pozytywną ocenę animatora. Braki poszczególnych wpisów w indeksie – dyskwalifikują kandydata.

Pacierz. Nabożeństwa.

1) Znak krzyża Świętego.

W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Amen.

2) Modlitwa Pańska

— jak powstała i dlaczego tak się nazywa?

— z jakich próśb składa się ta modlitwa?

Ojcze nasz, któryś jest w niebie, święć się imię Twoje. Przyjdź Królestwo Twoje, bądź wola Twoja, jako w niebie tak i na ziemi. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj. I odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódź nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego. Amen.

Modlitwa “Ojcze nasz” nazywa się Modlitwą Pańską, bo na prośbę Apostołów nauczył jej sama Pan Jezus.

Sklada się ona z 7 próśb, z których 3 odnoszą się do Pana Boga:

— święć się imię Twoje,

— przyjdź Królestwo Twoje,

— bądź wola Twoja jako w niebie tak i na ziemi,

a 4 dotyczą naszych potrzeb:

— chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj,

— odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom,

— i nie wódź nas na pokuszenie,

— ale nas zbaw ode złego.

3) Pozdrowienie Anielskie

— jak powstała ta modlitwa i dlaczego tak się nazywa?

Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą, błogosławionaś Ty między niewiastami i błogosławiony owoc żywota Twojego Jezus. Święta Maryjo Matko Boża, módl się za nami grzesznymi teraz i w godzinę śmierci naszej. Amen.

Modlitwa “Zdrowaś Maryjo” nazywa się Pozdrowieniem Anielskim, bo rozpoczyna się od słów, którymi Archanioł Gabriel przywitał Maryję, kiedy z polecenia Bożego powiadomił, że została wybrana na Matkę Jezusa Chrystusa: (Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą).

Poza słowami Archanioła są zawarte słowa św. Elżbiety (błogosławionaś Ty między niewiastami i błogosławiony owoc żywota Twojego Jezus) oraz słowa dodane przez Kościół (“Święta Maryjo, Matko Boża, módl się za nami grzesznymi, teraz i w godzinę śmierci naszej. Amen.”).

4) Skład Apostolski — dlaczego tak się nazywa i co zawiera?

Wierzę w Boga Ojca Wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi. I w Jezusa Chrystusa, Syna Jego Jedyne, Pana naszego, który się począł z Ducha Świętego, narodził się z Maryi Panny; umęczon pod Ponckim Piłatem, ukrzyżowan, umarł i pogrzebion; zstąpił do piekieł; trzeciego dnia zmartwychwstał; wstąpił na niebiosa, siedzi po prawicy Boga Ojca Wszechmogącego; stamtąd przyjdzie Sądzić żywych i umarłych. Wierzę w Ducha Świętego, święty Kościół Powszechny, świętych obcowanie, grzechów odpuszczenie, ciała zmartwychwstanie, żywot wieczny. Amen.

Modlitwa “Wierzę w Boga” nazywa się Składem Apostolskim, ponieważ zawiera naukę Apostołów. Po śmierci Pana Jezusa Apostołowie poszli na cały świat i nauczali wszystkich ludzi w co mają wierzyć, aby zbawić siebie. Modlitwa ta jest zbiorem najważniejszych prawd naszej wiary, które głosili Apostołowie.

5) Dziesięć przykazań Boskich

— w jakich okolicznościach. Pan Bóg dał ludziom swoje przykazania?

Kto nam nakazał zachować X przykazań Boskich? Jam jest Pan Bóg twój, którym Cię wywiódł z ziemi Egipskiej, z domu niewoli.

1. Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną.
2. Nie będziesz brał Imienia Pana Boga twego nadaremno.
3. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.
4. Czcij ojca swego i matkę swoją.
5. Nie zabijaj.

6. Nie cudzołóż.
7. Nie kradnij.
8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.
9. Nie pożądaj żony bliźniego swego.
10. Ani żadnej rzeczy, która jego jest.

Bóg dał ludziom X przykazań Boskich na górze Synaj, gdy zawarł przymierze z narodem izraelskim, który pod wodzą Mojżesza wędrował z ziemi egipskiej do Ziemi Obiecanej (Palestyny). Pan Bóg obiecał miłość i opiekę; naród — że będzie posłuszny Woli Bożej. Swoją Wolę dla dobra ludzi Bóg objawił w dziesięciu przykazaniach Boskich i przykazaniach miłości. Dziesięć przykazań Boskich nakazał nam zachowywać Pan Jezus: „A jeśli chcesz osiągnąć życie, zachowaj przykazania” (Mt. 19, 17).

6) Dwa przykazania miłości

— najważniejszymi przykazaniem.

Będziesz miłował Pana Boga twego z całego serca swego, z całej duszy swojej ze wszystkich myśli swoich, a bliźniego swego jak siebie samego.

Pan Jezus poucza nas, że przykazania miłości są największymi przykazaniem: “Nauczycielu, które przykazanie w prawie jest najważniejsze? On mu odpowiedział: Będziesz miłował Pana Boga swego, całym swoim sercem, całą swoją duszą i całym swoim umysłem. To jest największe i pierwsze przykazanie. Drugie podobne jest do niego: ”Będziesz miłował bliźniego swego jak siebie samego” (Mt. 22, 36-39).

7) Pięć przykazań kościelnych

— kto je ustanowił?

— czy mogą być zmienione?

1. W niedziele i święta nakazane uczestniczyć we Mszy świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych.
2. Przynajmniej raz w roku przystąpić do Sakramentu Pokuty.
3. Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym, przyjąć Komunię świętą.
4. Zachowywać nakazane posty i wstrzeźliwość od pokarmów mięsnych, a w czasie Wielkiego Postu powstrzymać się od udziału w zabawach.
5. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.

Pięć przykazań kościelnych ustanowił Kościół i może je zmienić.

8) Główne prawdy wiary.

1. Jest jeden Bóg.
2. Bóg jest sędzią sprawiedliwym, który za dobre wynagradza, a za złe karze.
3. Są trzy Osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży, Duch Święty.
4. Syn Boży stał się człowiekiem i umarł na krzyżu dla naszego zbawienia.
5. Dusza ludzka jest nieśmiertelna.
6. Łaska Boska jest do zbawienia koniecznie potrzebna.

9) Siedem Sakramentów świętych.

1. Chrzest.
2. Bierzmowanie.
3. Eucharystia (Najświętszy Sakrament).
4. Pokuta.
5. Namaszczenie chorych.
6. Kapłaństwo.
7. Małżeństwo.

10) Pięć warunków Sakramentu Pokuty.

1. Rachunek sumienia.
2. Żal za grzechy.
3. Mocne postanowienie poprawy.
4. Szczera spowiedź.
5. Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu

11) Trzy cnoty Boskie.

1. Wiara.
2. Nadzieja.
3. Miłość.

12) Akty cnót Boskich.

Akt wiary - Wierzę w Ciebie, Boże żywy, W Trójcy jedyny, prawdziwy. Wierzę, coś objawił Boże. Twe słowo mylić nie może.

Akt nadziei - Ufam Tobie, boś Ty wierny, Wszechmogący i miłosierny. Dasz mi grzechów odpuszczenie. Łaskę i wieczne zbawienie.

Akt miłości - Boże, choć Cię nie pojmuję. Jednak nad wszystko miłuję. Nad wszystko, co jest stworzone. Boś Ty Dobro nieskończone.

Akt żalu - Ach, żałuję za me złości. Jedynie dla Twojej miłości. Bądź miłościw mnie grzesznemu. Dla Ciebie odpuszczam bliźniemu

13) Cztery cnoty główne.

1. Roztropność.
2. Sprawiedliwość.
3. Umiarkowanie.
4. Męstwo.

14) Dobre uczynki.

1. Modlitwa.
2. Post.
3. Jałmużna.

15) Uczynki miłosierne względem ciała.

1. Głodnych nakarmić.
2. Spragnionych napoić.
3. Nagich przyodziać.
4. Podróżnych w dom przyjąć.
5. Więźniów pocieszać.
6. Chorych nawiedzać.
7. Umarłych pogrzebać.

16) Uczynki miłosierne względem duszy.

1. Grzesznych upominać.
2. Nieumiejętnych pouczać.
3. Wątpiącym dobrze radzić.
4. Strapionych pocieszać.
5. Krzywdy cierpliwie znosić.
6. Urazy chętnie darować.
7. Modlić się za żywych i umarłych.

17) Siedem grzechów głównych.

1. Pycha.
2. Chciwość.
3. Nieczystość.
4. Zazdrość.
5. Nieumiarkowanie w jedzeniu i picciu.
6. Gniew.
7. Lenistwo w służbie Bożej.

18) Rzeczy ostateczne człowieka.

Śmierć, Sąd Boży szczegółowy, niebo albo piekło, ciała zmartwychwstanie, Sąd Ostateczny.

19) Spowiedź powszechna.

Spowiadam się Bogu Wszechmogącemu i wam, bracia i siostry, że bardzo zgrzeszyłem, myślą, mową, uczynkiem i zaniedbaniem: moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina. Przeto błagam Najświętszą Maryję zawsze Dziewicę, wszystkich aniołów i Świętych, i was bracia i siostry, o modlitwę za mnie do Pana Boga naszego.

20) Anioł Pański.

Anioł Pański zwiastował Pannie Maryi i poczęła z Ducha Świętego, Zdrowaś Maryjo. . .

Oto ja służebnica Pańska, niech mi się stanie według słowa Twego. Zdrowaś Maryjo. . .

A Słowo Ciałem się stało i mieszkało między nami. Zdrowaś Maryjo. . .

W. Módl się za nami, święta Boża Rodzicielko.

O. Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

Módlmy się. Łaskę Twoją, prosimy Cię, Panie racz wlać w serca nasze, abyśmy którzy za zwiastowaniem anielskim wcielenie Chrystusa, Syna Twego, poznali, przez mękę Jego i krzyż do chwały zmartwychwstania byli doprowadzeni. Przez tegoż Chrystusa, Pana naszego. Amen.

21) Różaniec.

Różaniec rozpoczynamy wstępem, na który składa się: “Wierzę w Boga” (na krzyżyku), 3 “Zdrowaś Maryjo” i “Chwała Ojcu”. Składa się on z czterech części, a każda część z pięciu tajemnic czyli w całym różańcu mamy dwadzieścia tajemnic.

Część I — Radosna

1. Zwiastowanie Najświętszej Maryi Dziewicy.
2. Nawiedzenie świętej Elżbiety.
3. Narodzenie Pana Jezusa w Betlejem.
4. Ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni.
5. Znalezienie 12-letniego Pana Jezusa w świątyni.

Część II – Światła

1. Chrzest Pana Jezusa w Jordanie.
2. Cud w Kanie Galilejskiej.
3. Głoszenie królestwa i wzywanie do nawrócenia.
4. Przemienienie na górze Tabor.
5. Ustanowienie Eucharystii.

Część III — Bolesna

1. Modlitwa w Ogrójcu.
2. Biczowanie.

3. Cierniem ukoronowanie.

4. Dźwiganie krzyża.

5. Ukrzyżowanie.

Część IV — Chwalebna

1. Zmartwychwstanie Pana Jezusa.

2. Wniebowstąpienie Pana Jezusa.

3. Zesłanie Ducha Świętego.

4. Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Dziewicy.

5. Ukoronowanie N.M.P. na Królową nieba i ziemi.

W każdej tajemnicy odmawiamy 1 “Ojcze nasz”, 10 “Zdrowaś Maryjo” i na końcu dodajemy “Chwała Ojcu”. Odmawiając modlitwy różańca, rozważamy tajemnice naszego zbawienia.

22) Godzinki.

Godzinki to modlitwa, ułożona na wzór modlitw kapłańskich, które są podzielone na godziny odpowiadające porze dnia. Kapłan wśród nich często utrzymuje łączność modlitewną, odmawiając psalmy, hymny, modlitwy oraz czytając wyjątki z Pisma Świętego.

Godzinki według zwyczaju śpiewa się lub odmawia przeważnie rano, tak że wymienione w nich godziny od Jutrznii tj. modlitwy porannej aż do Nieszporów tj. modlitwy wieczornej. Godzinki dalszą swoją nazwę biorą od tego, na jaką część zostały ułożone, np.: Godzinki o Niepokalanym Poczęciu N.M.P., Godzinki o Męce Pańskiej.

23) Nieszpory.

Nieszpory to wieczorna modlitwa Kościoła, do której zobowiązani są poświęceni szczególnej służbie Bożej: biskupi, kapłani i diakoni, a którą usilnie zaleca się wszystkim wiernym, a szczególnie w rodzinie. Istotną część Nieszporów stanowią Psalmy.

Psalmy odmawiał Pan Jezus, N.M.P. i Apostołowie — modli się Kościół i modlić się powinni wszyscy wierni.

24) Litanie.

Słowo “Litania” w języku greckim oznacza “błaganie”. W języku polskim jak i w innych językach, przez ten wyraz rozumiemy długi szereg wezwań modlitewnych

z powtarzającym się refrenem, czyli inwokacją, w której wierni, ożywiając w sobie akty cnót teologicznych: wiary, nadziei i miłości, błagają Pana Boga, Matkę Najświętszą, Świętych, Świętego, specjalny przedmiot czci jak Imię Jezus czy Serce Jezusowe o pomoc lub wstawiennictwo.

Litanie odmawiano zwłaszcza w okresach nieszczęść publicznych, jak: wojna, zaraza, trzęsienie ziemi, niewola itp. Spośród wielu litanii Kościół zatwierdził tylko sześć do odmawiania publicznego. Odmawiać publicznie oznacza, że odmawianiu może przewodniczyć kapłan ubrany w szaty liturgiczne, czego w wypadku litanii do prywatnego odmawiania czynić mu nie wolno.

Litanie zatwierdzone przez Kościół

1. Litania do Imienia Jezus.
2. Litania do Serca Pana Jezusa.
3. Litania do Najdroższej Krwi Pana Jezusa.
4. Litania Loretańska do N.M.P.
5. Litania do św. Józefa.
6. Litania do Wszystkich Świętych.

25) Gorzkie Żale.

“Gorzkie Żale” powstały na początku XVIII wieku. Ułożono je na wzór Jutrzni modlitw kapłańskich. Śpiewając “Gorzkie Żale” rozważamy Mękę Pana naszego Jezusa Chrystusa i Jego Matki Maryi. Pierwszy raz zostały odśpiewane w kościele św. Krzyża w Warszawie. Słowa i melodia tak silnie przemówiły do serc śpiewających, że sława “Gorzkich Żalów” wkrótce dociera do każdego niemal zakątka kraju i aż po dziś dzień wzbogaca dusze śpiewających w liczne łaski Boże.

26) Droga Krzyżowa.

W Jerozolimie powstał zwyczaj obchodzenia miejsc uświęconych męką Zbawiciela i rozważania jej. Z czasem zaczęto w całym Kościele wznosić tak zwane “stacje” Męki Pańskiej. Wierni obchodząc je rozpamiętują cierpienia Zbawiciela. Papieże przywiązali do tego nabożeństwa takie same odpusty, jakie zyskują odpowiadając Drogę Krzyżową w Jerozolimie.

27) Co to jest modlitwa?

Modlitwa jest to wzniesienie myśli do Boga i rozmowa człowieka z Nim.

28) Rodzaje modlitwy.

Modlitwy: pochwalna, dziękczynna, błagalna, przebłagalna, ustna, myślna (rozmyślanie), prywatna i publiczna, liturgiczna i Nieliturgiczna.

Szczególną wartość w oczach Bożych posiada modlitwa publiczna i liturgiczna. Chrystus uczy: "Gdzie są dwaj albo trzej zgromadzeni w imię moje, tam i ja jestem pośród nich". (Mt. 18,20).

29) Przymioty modlitwy.

Mamy modlić się sercem czystym (tzn. w stanie łaski uświęcającej), z uwagą (tj. bez dobrowolnych roztargnień), z ufnością w dobroć i wszechmoc Bożą, z pokorą ("Bóg pysznym się sprzeciwia, a pokornym daje łaskę"), wytrwale (tj. bez zrażania się, że Bóg nas od razu nie wysłuchuje) i z poddaniem się woli Bożej.

30) Jaką rolę odgrywają święci w naszych modlitwach?

Święci w naszych modlitwach wstawiają się za nami u Pana Boga gdy ich o to prosimy w naszych modlitwach.

BÓG

Jeden w trzech Osobach: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty. Te trzy Osoby Boże nazywamy Trójcą Świętą.

Tajemnicę tę objawił nam Jezus Chrystus, Syn Boży, abyśmy przez wiarę i chrzest uczestniczyli w życiu Ojca i Syna i Ducha Świętego i przyczyniali się do jednoczenia wszystkich ludzi z Bogiem.

BÓG OJCIEC - Posyła na ziemię Jezusa. Jest najlepszym Ojcem.

SYN BOŻY — **JEZUS CHRYSZTUS** - Daje nam cały świat. Prowadzi do Ojca. Zbawia nas. Jest wśród nas w kościele.

DUCH SW. - Umacnia naszą miłość w czasie każdej Mszy św., uświęca nas, byśmy lepiej rozumieli naukę Pana Jezusa. Daje nam siły do życia dobrocią i miłością.

31) Skąd wiemy o istnieniu Boga?

— z Objawienia Bożego, które jest zawarte w Piśmie św. i Tradycji;

— z obserwacji świata nas otaczającego (człowiek ma rozum, umie myśleć i wnioskować, dlatego obserwując świat i siebie samego może wywnioskować, że istnieje Stwórca).

32) Kim jest Pan Bóg (istota Boga)?

- Pan Bóg powiedział o sobie: “Jam jest, który jest”. Jest więc jedyną istotą, która swego istnienia nie zawdzięcza nikomu.
- Jest Duchem nieskończenie doskonałym, który posiada wszystkie doskonałości w stopniu najwyższym.
- Bóg jest Stwórcą nieba i ziemi.
- Bóg jest naszym Ojcem, od którego każdy z nas otrzymał duszę nieśmiertelną.

33) Przymioty Pana Boga

- Wieczny — jest zawsze, bez początku i bez końca.
- Niezmienny — jest zawsze ten sam i nie zmienia się.
- Jeden — nie mogą istnieć razem dwie istoty nieskończenie doskonałe.
- Pojedynczy — nie składa się z żadnych części.
- Wszędzie obecny — jest wszędzie: w niebie, na ziemi i na każdym miejscu.
- Wszechmocny — może czynić wszystko co chce, nawet z niczego (stworzenie).
- Święty — kocha dobro, a brzydzi się złem.
- Dobry — wyświadcza stworzeniom liczne dobrodziejstwa.
- Sprawiedliwy — za dobre wynagradza a za złe karze.
- Miłosierny — chętnie przebacza grzechy, jeśli za nie żałujemy.
- Prawdomówny — objawia nam tylko prawdę.
- Wierny — zawsze dotrzymuje swych obietnic.
- Wszystkowiedzący — posiada wiedzę zupełną: wie, co było, co jest, co będzie, a nawet to, co mogłoby być.
- Najmądrzejszy — wie wszystko najdokładniej i najpewniej.

JEZUS CHRYSZTUS

34) Życie Jezusa z Nazaretu.

Ojczyzną Jezusa była Palestyna, która za Jego czasów znajdowała się pod panowaniem cesarza rzymskiego Oktawiana Augusta. Rządził w niej król Herod Wielki. Jezus narodził się pod koniec jego życia. Matką Jezusa była Maryja poślubiona Józefowi z rodu Dawida. Józef był z zawodu cieślą. Jezus należał do

wybranego narodu i choć był Synem Bożym podlegał przepisom prawa Mojżeszowego. Wzrastał i wychowywał się w mieście Nazaret. Prowadził życie ludzi ubogich. W Nazarecie miał krewnych, których według zwyczajów żydowskich Ewangelia nazywa “braćmi i siostrami”. Za rządów cesarza Tyberiusza, gdy Poncjusz Piłat był namiestnikiem Judei, zaczął nauczać ludzi. Miał wtedy około 30 lat. Jak wielu innych wędrownych nauczycieli nauczał w całej Palestynie. Głosił, że nadeszło Królestwo Boże i że przyszedł zbawić ludzi. Swoją naukę popierał niezwykłymi znakami (cuda). Gromadził wkoło siebie uczniów, a z nich wybrał dwunastu, zwanych apostołami. Po jakimś czasie, nie dłuższym niż trzy lata od rozpoczęcia nauczania został Jezus wydany przez arcykapłanów Annasza i Kajfasza Piłatowi, który Go skazał na śmierć krzyżową. Umarł na krzyżu, ciało Jego złożono w grobie. Trzeciego dnia zmartwychwstał i ukazał się kilkakrotnie apostołom i innym uczniom. Wreszcie odszedł do Ojca, poleciwszy wprawdzie uczniom, aby głosili Jego naukę wszystkim narodom.

35) Kim jest Jezus Chrystus?

Jezus Chrystus jest Synem Bożym, który stał się człowiekiem umarł na krzyżu i zmartwychwstał dla naszego zbawienia.

36) Cuda Pana Jezusa.

Cud jest to niezwykle wydarzenie religijne, specjalnie spowodowane przez Boga, jako znak nadzwyczajny dany człowiekowi i znak Bożej łaski. Ewangelie opowiadają nam szczegółowo 45 cudów Pana Jezusa. Są wśród nich:

- cud w Kanie Galilejskiej
- rozmnożenie chleba
- chodzenie po morzu
- uciszenie burzy
- cudowne uzdrowienie chorych (ślepych, sparaliżowanych, chromych, trędowatych itp.)
- wskrzeszenie umarłych: córki Jaira, młodzieńca z Naim, Łazarza)
- wypędzenie czartów z opętanych.

Jezus oprócz tych opisanych cudów uczynił bardzo wiele innych.

Największy cud jaki uczynił Jezus to zmartwychwstanie. Chrystus czynił cuda, by dać dowód, że Jego nauka jest prawdziwa i pochodzi od Boga, że On sam posiada Bożą moc i jest przez Boga zesłanym Zbawicielem, a także by okazać ludziom miłość i dobroć.

37) Przypowieści ewangeliczne.

Przypowieść ewangeliczna jest to przedstawienie prawd religijnych lub moralnych w postaci konkretnych obrazów z życia codziennego.

Oto niektóre przypowieści ewangeliczne:

- Przypowieść o siewcy — Słowo Boże początkiem Królestwa Bożego.
 - Przypowieść o skarbie i perle — wartość Królestwa Bożego.
 - Przypowieść o ziarnie gorczycy i o zaczynie — rozrost Królestwa Bożego.
 - Przypowieść o talentach — wzrost Królestwa Bożego w człowieku.
 - Przypowieść o kąkolu — znoszenie złych ludzi, zwłaszcza wtedy, gdy usunięcie złego narażałoby dobrych na wielkie niebezpieczeństwo oraz oddzielenie złych i dobrych przy końcu świata.
 - Przypowieść o sieci — oddzielenie złych i dobrych ludzi przy końcu świata.
 - Przypowieść o zaginionej owcy i drachmie — radość w niebie z nawróconego grzesznika.
 - Przypowieść o synu marnotrawnym — radość Ojca z nawróconego grzesznika.
- Pan Jezus w swoich przypowieściach naucza o Królestwie Bożym.

DUCH ŚWIĘTY

38) Kim jest Duch Święty?

Duch Święty jest to trzecia Osoba Boska, która pochodzi od Ojca i Syna, jest Im równy.

39) Kiedy ukazał się Duch Święty?

Duch Święty ukazał się po raz pierwszy w czasie chrztu Jezusa nad rzeką Jordan.

40) Kiedy Duch Święty zstąpił na Apostołów?

Duch Święty zstąpił na Apostołów pięćdziesiątego dnia po Zmartwychwstaniu Chrystusa.

41) Co uczynił Duch Święty gdy zstąpił na Apostołów?

Duch Święty zstępując na Apostołów w postaci ognistych języków, oświecił ich umysły, aby lepiej poznali naukę objawioną przez Jezusa Chrystusa, wzmocnił wolę i zapalił serca, aby głosili ją wszystkim ludziom. W tym celu udzielił im też darów mówienia różnymi językami. (Dz. 2,1-4).

42) Działalność Ducha Świętego w naszych czasach.

Duch Święty sprawia, że Kościół objawioną naukę Jezusa Chrystusa nieomylnie przechowuje i ogłasza. Duch Święty przebywa także w duszach ludzi sprawiedliwych. Uświęca nas łaską uświęcającą, pomaga nam łaską uczynkową na drodze do nieba i udziela nam Swych darów. Nazywamy dlatego Ducha Świętego — Uświęcicielem.

NAJŚWIĘTSZA MARYJA PANNA

43) Kim jest Najświętsza Maryja Panna?

Najświętsza Maryja Panna jest Matką Bożą, bo urodziła i wychowała Syna Bożego. Czcimy więc Ją jako Bogarodzicę.

44) Dlaczego Najświętszą Maryję Pannę nazywamy Niepokalanie Poczętą?

Najświętszą Maryję Pannę nazywamy Niepokalanie Poczętą dlatego, że od pierwszej chwili swego życia była pełna łaski, wolna od grzechu pierworodnego (dogmat Niepokalanego Poczęcia ogłosił papież Pius IX dnia 8.XII.1854 r.; uroczystość obchodzimy 8.XII).

45) Dlaczego Najświętszą Maryję Pannę nazywamy Współodkupicielką?

Najświętszą Maryję Pannę nazywamy Współodkupicielką, ponieważ razem z Jezusem cierpiała za grzechy świata.

46) Dlaczego Najświętszą Maryję Pannę nazywamy Wniebowziętą?

Najświętszą Maryję Pannę nazywamy Wniebowziętą, ponieważ Bóg zabrał Ją z ciałem i duszą do nieba (dogmat o Wniebowzięciu Matki Bożej ogłosił papież Pius XII dnia 1.XI. 1950 r.; uroczystość obchodzimy 15.VIII.).

47) Dlaczego Maryję nazywamy Orędowniczką i Pośredniczką?

Maryję nazywamy Orędowniczką, bo jako nasza Matka Niebieska przedstawia nasze prośby Panu Bogu. Matka Boża jest też Pośredniczką między Chrystusem a ludźmi, ponieważ za jej pośrednictwem otrzymujemy od Pana Boga łaski.

48) Kiedy Matka Boża została ogłoszona Królową Polski?

Król Jan Kazimierz w czasie najazdu szwedzkiego l.IV.1656 r. w katedrze lwowskiej złożył śluby, w których ogłosił Matkę Bożą Patronką i Królową Polski. W r. 1956 zostały odnowione śluby Jasnogórskie, a w 1920 r. papież Benedykt XV ustanowił dzień 3.V. jako święto Królowej Polski.

49) Dlaczego Maryję nazywamy Matką Kościoła?

Maryję nazywamy Matką Kościoła, ponieważ jest Ona dla wszystkich ludzi Matką duchową głównie z tytułu Jej zgody na Wcielenie Syna Bożego. Na prośbę biskupów całego świata, a szczególnie biskupów polskich papież Paweł VI na zakończenie III sesji Soboru Watykańskiego II ogłosił Maryję Matką Kościoła.

ANIOŁOWIE

50) Kto to są Aniołowie?

Aniołowie są to duchy, które mają rozum i wolną wolę.

51) W jakim celu Pan Bóg stworzył Aniołów?

Pan Bóg stworzył Aniołów, aby Go czcili, Jemu służyli, byli szczęśliwi i aby ludziom pomagali osiągnąć zbawienie. Pismo Św. o Aniołach mówi: "Swoim aniołom dał rozkaz o tobie aby cię strzegli na wszystkich twych drogach" (Ps. 90,11).

52) Kto to są szatani?

Szatani są to zbuntowani aniołowie, którzy zerwali przyjaźń z Bogiem, stali się Jego przeciwnikami i chcą ludzi odwrócić od Boga.

CZŁOWIEK

53) Kim jest człowiek?

Człowiek jest to najdoskonalsze stworzenie Boże na ziemi, złożone z ciała i duszy nieśmiertelnej, która jest rozumna, wolna i umie bezinteresownie kochać.

54) Jaki jest cel życia ludzkiego?

Człowiek żyje na świecie aby współpracować razem z Bogiem w Jego dziele stwórczym i zbawczym. Współpracować z Bogiem w Jego dziele stwórczym to znaczy: tak korzystać z dóbr zawartych w świecie i nimi zarządzać, żeby to przyniosło chwałę Bogu; pracować i przemieniać ten świat, aby warunki życia były coraz bardziej godne człowieka oraz doskonalić się wewnętrznie, by upodabniać się do Boga.

Współpracować z Bogiem w Jego dziele zbawczym to świadczyć o Chrystusie i współodpowiadać za zbawienie wszystkich ludzi.

55) Jakie dary posiadali pierwsi rodzice?

Pierwsi rodzice otrzymali przywilej nieśmiertelności ciała i mieszkali w raju, a nadto otrzymali dary nadprzyrodzone: łaskę uświęcającą i prawo do nieba.

56) Czego wymagał Pan Bóg od pierwszych ludzi?

Pan Bóg wymagał od pierwszych ludzi aby Go kochali, zawierzyli Mu i byli Jemu posłuszni.

57) Jak się nazywa nieposłuszeństwo pierwszych ludzi?

Nieposłuszeństwo pierwszych ludzi nazywa się grzechem pierworodnym.

58) Czym obrazili Pana Boga pierwsi rodzice?

Pierwsi rodzice Adam i Ewa obrazili Pana Boga pychą i nie-posłuszeństwem, do czego skusił ich szatan zazdroszcząc ludziom przyjaźni z Bogiem i szczęścia.

59) Co stracili pierwsi ludzie przez grzech pierworodny?

Przez grzech pierworodny pierwsi ludzie stracili łaskę uświęcającą, prawo do nieba, nieśmiertelność ciała i raj; odtąd na ziemi musieli ciężko pracować w cierpieniach i chorobach oraz stali się skłonni do zła.

60) Dlaczego grzech pierworodny przeszedł na wszystkich ludzi?

Grzech pierworodny Adama i Ewy przeszedł na wszystkich ludzi, bo wszyscy ludzie są dziećmi Adama i Ewy i cierpią za ich grzechy.

61) Na kogo nie przeszedł grzech pierworodny?

Grzech pierworodny nie przeszedł na Maryję Dziewicę, która jest Niepokalanie Poczęta, ponieważ Bóg Ją wybrał na Matkę Syna Bożego.

62) Jaki sakrament usuwa grzech pierworodny?

Sakrament Chrztu świętego usuwa grzech pierworodny.

OBJAWIENIE

63) Objawienie.

Niewidzialny Bóg zwraca się do ludzi objawiając Siebie przez słowa i czyny, ujawniając postanowienia swej woli zarówno te, które w sposób naturalny mogą być poznane.

Najgłębsza prawda o Bogu i zbawieniu człowieka ujawnia się nam przez Osobę Jezusa Chrystusa ("Kto mnie zobaczył, zobaczył także i Ojca, Ja jestem w Ojcu, a Ojciec we mnie").

64) Gdzie zawiera się Objawienie Boże?

Objawienie Boże zawiera się w Piśmie św. i Tradycji Świętej.

65) Co to jest Tradycja Święta?

Tradycja Święta czyli Ustne Podanie jest to zbiór objawionych prawd Bożych nie zapisanych w Piśmie świętym, które Kościół katolicki przechowuje i do wierzenia podaje.

66) Co to jest Pismo święte?

Pismo święte to zbiór ksiąg napisanych przez ludzi pod natchnieniem Ducha Świętego i przez Kościół katolicki za Słowo Boże uznane.

67) Dlaczego Pismo święte nazywamy księgami natchnionymi?

Pismo święte nazywamy księgami natchnionymi, ponieważ Bóg udzielił ich autorom pomocy, aby spisali to, co sam Bóg chciał przekazać ludziom dla ich zbawienia.

68) Podział Pisma świętego.

Pismo święte dzieli się na księgi Starego i Nowego Testamentu. Mamy 72 księgi Pisma Św.: Starego Testamentu — 45, Nowego Testamentu — 27. Testament — po hebrajsku “berit”, co oznacza przymierze i stąd Pismo św. nosi nazwę Ksiąg Przymierza.

Księgi Starego Testamentu zostały napisane przed narodzeniem Chrystusa. Do Nowego Testamentu należą następujące księgi:

Ewangelia wg św. Mateusza, św. Marka, św. Łukasza i św. Jana (po grecku — “Ewangelion” znaczy Dobra Nowina) zawiera życie, naukę i cuda Pana Jezusa. Dzieje Apostolskie — św. Łukasz. Opisuje życie i działalność Apostołów.

Listy Apostolskie:

14 Listów św. Pawła, 2 Listy św. Piotra, 3 Listy św. Jana, 1 List św. Judy Tadeusza, 1 List św. Jakuba Listy Apostolskie skierowane są do Kościoła, w których autorzy wyjaśniają naukę Jezusa Chrystusa.

Apokalipsa św. Jana — zawiera opis widzeń dotyczących przyszłych losów Kościoła, jakie św. Jan miał w czasie swego wygnania na wyspie Patmos.

69) Czym się różni Pismo św. od innych ksiązek?

Pismo św. różni się od innych ksiązek tym, że zostało napisane pod natchnieniem Ducha Świętego.

70) Dlaczego Bóg objawił się ludziom?

Bóg objawił się ludziom, aby ich zjednoczyć ze sobą tu na ziemi i w przyszłym życiu.

KOŚCIÓŁ CHRYSZTUSOWY

71) Kiedy Pan Jezus założył Kościół?

Pan Jezus zakładał Kościół całym swoim życiem. Pan Jezus organizuje Kościół w czasie swej publicznej działalności. Wybiera 12 apostołów i nadaje im potrojną

władzę: prorocką, pasterską i kapłańską. Św. Piotrowi nadaje prymat, czyli najwyższą władzę w Kościele. Apostołom obiecuje Ducha Świętego.

72) Kiedy Chrystus po raz pierwszy objawił światu Kościół?

Chrystus po raz pierwszy objawił światu swój Kościół w dniu Zesłania Ducha Świętego.

73) Kto tworzy Mistyczne Ciało Chrystusa?

Mistyczne Ciało Chrystusa czyli Kościół tworzą wszyscy ludzie, którzy wierzą w Boga i przyjęli Chrztost święty. Do Kościoła Chrystusowego należą nie tylko wierni na ziemi, ale także Święci w niebie oraz dusze w czyśćcu. Wiernych na ziemi nazywamy Kościołem pielgrzymującym; Świętych w niebie — Kościołem triumfującym, dusze w czyśćcu — Kościołem cierpiącym.

74) Czym jest Kościół według Soboru Watykańskiego II?

Kościół Boży według nauki Soboru Watykańskiego II jest Ludem Bożym żyjącym w Chrystusie.

75) Kto jest głową Kościoła?

Głową Kościoła jest Jezus Chrystus.

76) Komu Jezus Chrystus powierzył Kierownictwo Kościołem?

Jezus Chrystus powierzył kierowanie Kościołem Kolegium Apostołów z Piotrem na czele i Kolegium Biskupów z Papieżem na czele.

77) Kto jest następcą św. Piotra?

Następcą św. Piotra jest Biskup Rzymu, czyli Papież, inaczej Ojciec Święty. Obecny Papież — Franciszek

Franciszek, łac. Franciscus, właśc. Jorge Mario Bergoglio SJ (ur. 17 grudnia 1936 w Buenos Aires) – argentyński duchowny rzymskokatolicki, w latach 1998–2013 arcybiskup Buenos Aires i tym samym prymas Argentyny, w latach 2001–2013 kardynał, 266. papież i 8. Suweren Państwa Watykańskiego (od 13 marca 2013).

Posługuje się językami: hiszpańskim, włoskim, niemieckim, francuskim, łaciną piemonckim oraz angielskim, zna też trochę portugalski. Na studiach uczył się także klasycznej greki.

Franciszek jest pierwszym papieżem z kontynentu amerykańskiego, a także pierwszym spoza Europy od czasu papieża Grzegorza III (pontyfikat 731–741). Jest również pierwszym jezuitą wybranym na papieża i pierwszym zakonnikiem od czasu papieża Grzegorza XVI (pontyfikat 1831–1846).

Człowiek Roku 2013 według magazynu Time.

78) Kto jest następcą Apostołów?

Następcą Apostołów są Biskupi.

79) Jak się nazywają miejscowi Biskupi?

Miejscowi Biskupi nazywają się ks. biskup Janusz Stepnowski (główny), ks. biskup Tadeusz Bronakowski (pomocniczy) i ks. biskup Stanisław Stefanek (senior).

80) Jaką władzę dał Chrystus Kościołowi?

Chrystus dał Kościołowi władzę:

— nauczycielską (funkcja prorocza), którą spełnia przez to, że:

1) przechowuje źródło Objawienia — Pismo św. i Tradycję;

2) wyjaśnia prawdy wiary św. w nich zawarte, ogłaszając je jako dogmaty;

— kapłańską (funkcja kapłańska) — funkcję kapłańską otrzymał Kościół od Chrystusa aby sprawować ofiarę Nowego Przymierza i udzielać Sakramentów Św.;

— pasterską (funkcja królewska), która przejawia się w ten sposób, że nakłania wiernych do życia według zasad nauki Chrystusa. Dlatego Kościół ustanawia prawa, może też upominać i karać tych, którzy są mu nieposłuszni.

81) Jakimi przywilejami cieszy się Kościół w nauczaniu prawd wiary i moralności?

Kościół w nauczaniu prawd wiary i moralności cieszy się przywilejem nieomyłności.

82) Kto posiada dar nieomyślności w Kościele?

Dar nieomyślności posiada sam Papież i biskupi razem z Papieżem. Papież jest wówczas nieomyślny, gdy jako najwyższy nauczyciel, pasterz i zwierzchnik naucza wszystkich wiernych prawd wiary i obyczajów.

Biskupi zaś są nieomyślni, gdy zgodnie z Papieżem uczą wiary i obyczajów. Zebranie biskupów całego Kościoła pod przewodnictwem Papieża lub jego delegata nazywamy soborem powszechnym.

83) Dlaczego Kościół może strzec i nieomyślnie wyjaśniać Słowo Boże?

Kościół może strzec i nieomyślnie wyjaśniać Słowo Boże, ponieważ działa mocą Chrystusa i jest oświecony przez Ducha Świętego.

84) Jakie cechy posiada Kościół Chrystusowy?

Kościół Chrystusowy jest:

Jeden:

- w wierze
- w czci zewnętrznej
- we władzy zwierzchniej

Święty:

- głosi obowiązek świętości
- wskazuje środki uświęcenia
- ma wielu świętych

Powszechny:

- istnieje bez przerwy od chwili założenia i będzie istniał do końca świata

Apostolski:

- jest rozpowszechniony przez Apostołów i rządzony przez ich następców
- głosi naukę apostołską
- udziela tych samych Sakramentów, co Apostołowie.

ŁASKA

85) Co to jest łaska Boża?

Łaska Boża jest to dar nadprzyrodzony, którego Pan Bóg udziela nam jako pomoc konieczną do zbawienia.

86) Jakie są rodzaje łaski?

Mamy łaskę uświęcającą i uczynkową.

87) Co to jest łaska uświęcająca?

Łaska uświęcająca jest to dar nadprzyrodzony, który daje nam życie Boże i czyni nas dziećmi Bożymi.

88) Co to jest łaska uczynkowa?

Łaska uczynkowa jest to pomoc Boża do spełnienia dobrych uczynków potrzebnych do zbawienia. “Beze mnie nic uczynić nie możecie” (J. 15,5).

89) Kiedy tracimy łaskę Bożą?

Łaskę Bożą tracimy gdy popełniamy grzech śmiertelny.

90) Kiedy możemy odzyskać utraconą łaskę Bożą?

Łaskę Bożą możemy odzyskać przez Sakrament Pokuty, a gdyby to nie było możliwe, przez żal doskonały za grzechy z pragnieniem przyjęcia tego Sakramentu.

91) Kto z ludzi posiada pełnię łaski?

Pełnię łaski posiada Maryja. Wolność od grzechu pierworodnego i innych grzechów osobistych stwierdza Archanioł Gabriel w chwili Zwiastowania, nazywając Najświętszą Pannę “łaski pełną”.

PRZYKAZANIA

92) Co to jest przykazanie Boże?

Przykazanie Boże jest to wola samego Pana Boga, którą powinniśmy wypełniać, jako dzieci Boże. “Wszystko, co Pan rzekł, uczynimy” (Wj. 19,8).

93) Co Pan Bóg nakazuje w swoim pierwszym przykazaniu?

Bóg w przykazaniu pierwszym “nie będziesz miał bogów cudzych przede mną” wzywa nas, abyśmy unikali wszystkiego tego, co od Boga oddala lub co chce w duszy ludzkiej Boga zastąpić.

94) Do czego Pan Bóg wzywa nas w przykazaniu II?

Pan Bóg w przykazaniu II “Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremnie” wzywa nas, abyśmy oddawali cześć Bogu poprzez modlitwę i szacunek rzeczy poświęconych Bogu oraz szanowali imię Boskie, zabrania używać Go bez uszanowania i potrzeby.

95) Do czego zobowiązany jest chrześcijanin w przykazaniu III?

W przykazaniu Bożym “Pamiętaj, abyś dzień święty święcił” chrześcijanin jest zobowiązany w niedziele i święta do uczestnictwa we Mszy św. i do powstrzymywania się od ciężkich prac.

96) Do czego Pan Bóg wzywa w przykazaniu IV?

Bóg w przykazaniu IV “Czcij ojca swego i matkę swoją” wzywa nas do miłości, szacunku i posłuszeństwa rodzicom i przełożonym oraz do rozwiązywania nieporozumień w duchu miłości.

97) Co Pan Bóg nakazuje w swoim V przykazaniu?

Pan Bóg w przykazaniu V “Nie zabijaj” nakazuje byśmy nie szkodzili na zdrowiu i życiu sobie i bliźniemu oraz nie narażali na niebezpieczeństwo ciało i duszę własną oraz innych ludzi.

98) Co Pan Bóg nakazuje w VI i IX swoim przykazaniu?

Pan Bóg w przykazaniu “Nie cudzołóż” i “Nie pożądaj żony bliźniego swego” nakazuje byśmy byli wstydlivi, skromni i czyści w myślach, słowach i czynach.

99) Do czego zobowiązany jest chrześcijanin w przykazaniu VII?

W przykazaniu Bożym “Nie kradnij” chrześcijanin jest zobowiązany do szanowania własności prywatnej i społecznej, do sprawiedliwego podziału dóbr oraz do kształtowania w swoim środowisku właściwej opinii o czynach naruszających to przykazanie.

100) Do czego Pan Bóg wzywa nas w VIII przykazaniu?

W przykazaniu “Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu” Pan Bóg wzywa nas do poszanowania i obrony dobrego imienia bliźniego. Wyrządzamy szkodę innym poprzez: kłamstwo, plotki, oszczerstwa, obmowy i posądzenia.

101) Co to jest kłamstwo?

Kłamstwo jest to świadome i dobrowolne mówienie nieprawdy.

102) Co to jest posądzenie?

Posądzenie jest to podejrzewanie innych ludzi o złe rzeczy bez dostatecznych dowodów.

103) Co to jest przykazanie kościelne?

Przykazanie kościelne jest to wola Kościoła Bożego, ustanowionego przez Jezusa Chrystusa dla naszego zbawienia.

104) Co Kościół nakazuje w swoim I przykazaniu?

W swoim pierwszym przykazaniu Kościół nakazuje w dni święte oddawać cześć Bogu.

105) Co Kościół nakazuje w swoim II przykazaniu?

W swoim II przykazaniu Kościół nakazuje brać osobiście udział we Mszy św. w niedzielę i w dni święte.

106) Co Kościół nakazuje w swoim III przykazaniu?

W swoim III przykazaniu Kościół nakazuje zachować post oraz wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych w dni wyznaczone.

107) Na czym polega post?

Post polega na ograniczeniu spożycia ilości pokarmów.

108) Na czym polega wstrzemięźliwość? Wstrzemięźliwość polega na wstrzymaniu się od jedzenia potraw mięsnych.

109) Jaka obecnie obowiązuje w Polsce wstrzemięźliwość?

W Polsce należy zachować wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych w piątki całego roku, Środę Popielcową, Wielki Piątek, wigilię Bożego Narodzenia. Osoby nie mające wyboru pokarmów, mogą w te dni korzystać z dyspensy Prymasa

Polski z wyjątkiem Środy Popielcowej, Wielkiego Piątku i wigilii Bożego Narodzenia.

110) Co Kościół nakazuje w swoim IV przykazaniu?

W swoim IV przykazaniu Kościół nakazuje przynajmniej raz w roku spowiadać się i w okresie wielkanocnym Komunię Św. przyjmować.

111) Co Kościół nakazuje w swoim V przykazaniu?

W swoim V przykazaniu Kościół nakazuje nie urządzać wesel i zabaw w czasach zakazanych, czyli W Adwencie i Wielkim Poście.

SAKRAMENTY ŚWIĘTE

112) Co to są Sakramenty Św.?

Sakramenty św. są to znaki widzialne, które ustanowił Chrystus i przez nie daje On nam łaskę Bożą.

113) Podział Sakramentów św.

Sakramenty św. dzielimy na:

- Sakramenty, które można przyjąć raz w życiu (Chrzest, Bierzmowanie, Kapłaństwo) i takie, które można przyjąć wiele razy (Eucharystia, Pokuta, Namaszczenie chorych, Małżeństwo).
- Sakramenty, które można przyjąć tylko w stanie łaski uświęcającej (Bierzmowanie, Eucharystia, Namaszczenie chorych, Kapłaństwo, Małżeństwo) i takie, które przyjmuje się dla zgładzenia grzechów (Chrzest i Pokuta).

114) Czego Chrystus udziela w Sakramentach Św.?

Chrystus w Sakramentach św. daje nam łaskę uświęcającą i uczynkową.

115) Kto ustanowił Sakramenty Św.?

Sakramenty św. ustanowił Chrystus.

116) Wymień znaki widzialne Sakramentów św.

Chrzest — polanie głowy wodą oraz wypowiedzenie słów: “Ja ciebie chrzczę w Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego”.

Bierzmowanie — włożenie rąk biskupa na przystępującego do bierzmowania, namaszczenie krzyżmem oraz słowa: “Przyjmij znamię daru Ducha Świętego.”

Eucharystia — chleb i wino oraz słowa przeistoczenia.

Pokuta — wyznanie penitenta i słowa rozgrzeszenia.

Namaszczenie Chorych — namaszczenie Olejem i słowa wypowiedziane przez kapłana.

Kapłaństwo — włożenie rąk biskupa na głowę święconego oraz modlitwa biskupa.

Małżeństwo — umowa małżonków, jaką zawierają nowożeńcy wobec proboszcza i przynajmniej dwóch świadków.

117) Dlaczego Sakramenty św. są znakami widzialnymi?

Chrystus ustanowił Sakramenty jako znaki widzialne, gdyż człowiek w ten sposób dowiadyuje się, że otrzymuje łaskę Bożą, która jest niewidzialna.

CHRZEST

118) Co to jest Chrzest?

Chrzest jest to Sakrament, przez który Pan Jezus gładzi nam grzech pierworodny oraz wszystkie grzechy przed chrztem popełnione, daje nam życie Boże, czyni nas dziećmi Bożymi i członkami Kościoła Bożego.

119) Jakimi słowami ustanowił Pan Jezus Sakrament Chrztu Św.?

Pan Jezus ustanowił Sakrament Chrztu św. po Zmartwychwstaniu słowami: “Idąc tedy nauczajcie wszystkie narody chrzcząc je w Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego” (Mt. 28,19).

Sakramentu Chrztu św. udziela kapłan lub diakon, w nagłym wypadku gdy nie ma kapłana, każdy człowiek, a nawet niechrześcijanin, byleby ten działał w Imieniu Kościoła.

120) Jak w nagłym wypadku ochrzcić dziecko?

Sakramentu Chrztu św. udziela się przez polanie wodą głowy dziecka wymawiając równocześnie słowa: “N. ja ciebie chrzczę w Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego”.

121) Co należy uczynić po dokonaniu chrztu?

Dziecko ochrzczone w obliczu śmierci lub niebezpieczeństwa należy przynieść do kościoła w celu uroczystego uzupełnienia ceremonii chrztu.

122) Dlaczego Chrzest jest pierwszym i najważniejszym Sakramentem?

Chrzest jest pierwszym i najważniejszym Sakramentem, ponieważ otwiera nam drogę do przyjmowania następnych Sakramentów, daje nam życie Boże i włącza nas w społeczność Kościoła.

123) Jaką rolę spełniają rodzice chrzestni w czasie chrztu i po chrzcie?

W czasie chrztu rodzice chrzestni w imieniu dziecka wyznają wiarę. Po Chrzcie św. rodzice chrzestni mają obowiązek pomagać wychowywać dziecko w wierze i wierności przykazaniom.

POKUTA

124) Co to jest pokuta?

Pokuta jest to Sakrament, w którym Pan Jezus przez kapłana odpuszcza człowiekowi grzechy po chrzcie popełnione.

125) Jakimi słowami Pan Jezus ustanowił Sakrament Pokuty?

Pokutę Chrystus ustanowił w dniu Zmartwychwstania słowami: “Weźmijcie Ducha Świętego, którym odpuscicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie są im zatrzymane” (J. 20,23).

126) Gdy nagle ktoś umiera, który z warunków może mu zastąpić Sakrament Pokuty?

Gdy nagle ktoś umiera, żal doskonały za grzechy może mu zastąpić Sakrament Pokuty.

128) Czym jest sumienie?

Sumienie jest zdolnością, która pozwala nam odróżnić dobre czyny od złych, pobudza nas do pełnienia dobra, a powstrzymuje od czynienia zła i jest naszym sędzią.

129) Jaki obowiązek ma człowiek względem sumienia?

Człowiek powinien słuchać głosu swojego sumienia i urabiać je tak, żeby ono prawidłowo oceniało dobro i zło oraz skłaniało go do czynienia dobra, a unikania zła.

130) Co to jest rachunek sumienia?

Rachunek sumienia jest to przypomnienie sobie grzechów od ostatniej dobrej spowiedzi.

131) Co to jest żal za grzechy?

Żalem za grzechy jest smutek i boleść duszy, żeśmy Pana Boga obrazili grzechami.

132) Co trzeba czynić, by ten smutek w duszy powstał?

Aby powstał smutek w naszej duszy trzeba zrobić dobry rachunek sumienia, oskarżyć siebie, że źle postępowaliśmy oraz przypomnieć Mękę Chrystusa za nasze grzechy.

133) Co to jest mocne postanowienie poprawy?

Mocne postanowienie poprawy jest to szczerą gotowość niegrzeszenia, unikania okazji do grzechu i pragnienie życia w przyjaźni z Bogiem. Dlatego winna się odnosić nie tylko do grzechów ale i okazji prowadzących do grzechu.

134) Co to jest spowiedź?

Spowiedź jest to wyznanie grzechów kapłanowi w celu otrzymania rozgrzeszenia.

135) Dlaczego wyznajemy grzechy?

Grzechy wyznajemy na spowiedzi, aby otrzymać rozgrzeszenie.

136) Co należy uczynić gdy ktoś zapomniał wyznać jakiś grzech?

Gdy ktoś zapomniał wyznać jakiś grzech, należy wyznać go na następnej spowiedzi (zwłaszcza grzech ciężki).

137) Co należy uczynić, gdy się zapomni pokutę zadaną na spowiedzi?

Jeżeli jest możliwość, zapytać spowiednika, a jeżeli nie, to samemu nałożyć i na następnej spowiedzi powiedzieć spowiednikowi.

138) Kiedy spowiedź jest nieważna?

Spowiedź jest wtedy nieważna, gdy zataimy grzech ciężki. Taka spowiedź nazywa się spowiedzią świętokradzką.

139) Co należy uczynić, gdy taka spowiedź się zdarzyła i na innych nie było o tym mowy?

Trzeba się wyświadczyć od ostatniej dobrej spowiedzi, poprzedzającej spowiedź świętokradzką.

140) Czym jest pokuta, którą ksiądz zadaje na spowiedzi?

Pokuta, którą ksiądz zadaje na spowiedzi jest wynagrodzeniem Panu Bogu.

141) Gdzie czeka nas reszta kary za nieodpokutowane grzechy na ziemi?

Reszta kary za grzechy nieodpokutowane na ziemi czeka nas w czyśćcu.

142) Jakie są sposoby odpokutowania na ziemi za nasze grzechy?

Oprócz zadanej pokuty możemy na ziemi odpokutować za nasze grzechy poprzez: modlitwę, post, pielgrzymki, odpusty, ofiarowanie cierpień jako wynagrodzenie za grzechy i dobre uczynki.

143) Kogo obowiązuje tajemnica spowiedzi?

Tajemnica spowiedzi obowiązuje spowiednika i tego, kto przypadkiem usłyszał czyjąś spowiedź.

144) Co to jest zadośćuczynienie Panu Bogu?

Zadośćuczynienie Panu Bogu jest to wypełnienie pokuty wyznaczonej przez kapłana na spowiedzi.

145) Co to jest zadośćuczynienie bliźniemu?

Zadośćuczynienie bliźniemu jest to naprawienie krzywdy wyrządzonej bliźniemu.

146) Co to jest odpust?

Odpust jest to częściowe lub zupełne darowanie nam przez Boga kary doczesnej za grzechy już odpuszczone.

147) Co to jest grzech?

Grzech jest to świadome i dobrowolne przekroczenie przykazań Bożych lub kościelnych.

148) Wymień rodzaje grzechów.

Grzechy dzielimy na:

- powszednie (lekkie)
- śmiertelne (ciężkie)

Niektóre grzechy mają specjalny charakter, dlatego wyróżniamy: Grzechy główne — nazywają się głównymi, bo są źródłem wielu innych grzechów. Zaliczamy do nich 7 grzechów głównych. Grzechy cudze — to grzechy, które obciążają nasze sumienie, gdy namawiamy do nich, pomagamy przy ich popełnieniu, rozkazujemy je popełniać, dopuszczamy do nich brakiem opieki, gdy dajemy zły przykład lub też gdy pochwalamy popełnione grzechy. Grzechy przeciw Duchowi Świętemu — popełnia kto wątpi w miłosierdzie Boże (Pan Bóg mi nie przebaczy) i kto grzeszy zuchwale w nadziei miłosierdzia Bożego (będę mógł wypowiadać się i uzyskać rozgrzeszenie).

Grzechy wołające o pomstę do nieba — zabójstwo, krzywdzenie wdów i sierot, zatrzymanie zapłaty pracownikom narażają nas na szczególną karę ze strony Boga, który jest opiekunem uciśnionych.

149) Co to jest grzech ciężki?

Grzech ciężki czyli śmiertelny jest to dobrowolne i świadome przekroczenie przykazań Bożych lub kościelnych w rzeczy ważnej.

150) Co to jest grzech powszedni?

Grzech powszedni jest to świadome i dobrowolne przekroczenie przykazań Bożych lub kościelnych w rzeczy mało ważnej lub przy zmniejszonej świadomości albo wolnej woli.

151) Jakie są skutki grzechu śmiertelnego i powszedniego?

Grzech śmiertelny pozbawia człowieka łaski uświęcającej, prawa do nieba i ściąga na człowieka karę doczesną i wieczną. Grzech powszedni zmniejsza miłość do Pana Boga, czyni człowieka skłonniejszym do grzechu śmiertelnego i ściąga na człowieka karę doczesną.

152) Co to jest kara wieczna?

Kara wieczna jest to cierpienie bez końca za grzechy w piekle.

153) Co to jest kara doczesna?

Kara doczesna jest to cierpienie na ziemi lub w czyśćcu za popełnione grzechy.

154) Co to jest nałóg?

Nałóg jest to upodobanie i przyzwyczajenie do złego, które powstaje w nas, gdy często popełniamy ten sam grzech.

155) Jaki jest najbardziej znany nałóg w naszym narodzie?

Pijaństwo.

156) Co czynią kandydaci do Sakramentu Bierzmowania, by uniknąć popadnięcia w ten nałóg?

Kandydaci do Sakramentu Bierzmowania, by uniknąć popadnięcia w nałóg pijaństwa odnawiają świadomie przyrzeczenie abstynencji od alkoholu złożone przy pierwszej Komunii św.

157) Jakie mają być środki zabezpieczające nas przed grzechami i nałogami?

Środkami zabezpieczającymi nas przed grzechami i nałogami jest: czujność, modlitwa, przyjmowanie Sakramentów Św., a także otoczenie ludzi dobrych.

158) Co jest przeciwieństwem nałogu?

Przeciwieństwem nałogu jest cnota.

159) Co to jest cnota?

Cnota jest to stała gotowość i sprawność do spełniania dobrych czynów.

160) Podział cnót.

Cnoty dzielimy na wlane i nabyte. Cnoty wlane dzielimy na cnoty Boskie (wiara, nadzieja, miłość) i cnoty moralne.

Cnoty moralne dzielimy na kardynalne czyli główne.(roztropność, sprawiedliwość, umiarkowanie i męstwo oraz pochodne czyli pochodzące od tych cnót głównych (miłosierdzie, hojność, wytrwałość, cierpliwość, pracowitość itp.).

161) Co to jest nadprzyrodzona cnota wiary?

Nadprzyrodzona cnota wiary jest to dar otrzymany na Chrście Św., który uzdalnia nas do przyjęcia Objawienia Bożego i do patrzenia na wszystko w jego świetle.

162) Co to jest nadprzyrodzona cnota nadziei?

Nadprzyrodzona cnota nadziei jest to uzdolnienie, dzięki któremu ochrzczony ufnie i wytrwale zdąża na spotkanie z Chrystusem, który przyjdzie w chwale.

163) Co to jest nadprzyrodzona cnota miłości?

Nadprzyrodzona cnota miłości jest to uzdolnienie do miłowania Boga i bliźniego, jak sam Chrystus miłuje.

164) Przez co tracimy nadprzyrodzoną cnotę miłości?

Nadprzyrodzoną cnotę miłości tracimy przez każdy grzech śmiertelny.

165) Co należy, czynić, aby mieć coraz więcej łaski Bożej w duszy?

Pomnażać łaskę Bożą w nas możemy przez: dobre uczynki, przyjmowanie Sakramentów Św., korzystanie z darów Ducha Świętego, słuchanie natchnienia Bożego i modlitwę.

166) Co nazywamy dobrym uczynkiem?

Dobrym uczynkiem nazywamy czyn, który zgadza się z prawem Bożym, czyli przykazaniami Bożymi.

167) Jaką wartość mają dobre uczynki spełnione z pobudek czysto naturalnych?

Dobre uczynki spełnione z pobudek czysto naturalnych (z sympatii, dla pochwały) mają wartość doczesną (wysługują nam nagrodę doczesną np. zdrowie, powodzenie, pochwały itd.).

Dobre uczynki spełnione ze względu na Boga w stanie łaski uświęcającej zasługują na niebo, pomnażają w nas łaskę uświęcającą i wysługują nam łaski uczynkowe.

169) Podać przykłady dobrych uczynków?

Dobre uczynki to uczynki miłosierne co do ciała i co do duszy.

EUCHARYSTIA

170) Co to jest Eucharystia?

Eucharystia jest to prawdziwe Ciało i prawdziwa Krew Pana Jezusa pod postacią chleba i wina.

171) Kiedy Pan Jezus ustanowił Najświętszy Sakrament?

Najświętszy Sakrament Pan Jezus ustanowił w Wielki Czwartek, w wieczniku, na Ostatniej Wieczerzy słowami: “Bierzcie i jedzcie, to jest Ciało moje. Pijcie z niego wszyscy, bo to jest moja Krew Przymierza, która za was i za wielu będzie wylana na odpuszczenie grzechów” (Mt. 28,26 29).

172) Co to jest msza Św.?

Msza św. jest to ofiara Nowego Testamentu, w której Pan Jezus uobecnia w sposób niekrwawy swoją ofiarę złożoną Bogu na krzyżu. Msza św. jest to ofiara Chrystusa i Kościoła, w której pod postaciami chleba i wina uobecnia się śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa.

173) W jaki sposób Chrystus jest obecny we Mszy Św.?

Chrystus we Mszy św. jest obecny:

- pod postaciami chleba i wina w Najświętszym Sakramencie,
- w Słowie Bożym,
- w osobie celebrującego kapłana,
- w zgromadzonym Ludzie Bożym.

174) Co wierni składają Bogu we Mszy Św.?

Wierni we Mszy św. składają Bogu w ofierze Chrystusa, a z Nim samych siebie.

175) Wymień części Mszy św.

Liturgia Słowa — jest głoszone i wyjaśniane Słowo Boże, Liturgia Eucharystyczna — dokonuje się przemiana chleba i wina w Ciało i Krew Chrystusa, które stają się pokarmem uczestników niekrwawej Ofiary.

176) Kiedy w pełny sposób uczestniczymy we Mszy Św.?

W pełny sposób uczestniczymy we Mszy Św., gdy:

- modlimy się wspólnie,
- przyjmujemy Słowo Boże,
- składamy dziękczynienie za wszystkie dobrodziejstwa,
- ofiarujemy Bogu Ojcu razem z Chrystusem nasze życie,
- jednoczymy się z Chrystusem i braćmi w Komunii św.

BIERZMOWANIE

178) Kto ustanowił Sakrament Bierzmowania?

Sakrament Bierzmowania ustanowił Chrystus, ponieważ już Apostołowie udzielali go, czego na pewno nie czynili z własnej inicjatywy, lecz z rozkazu Chrystusa, a także za ich przykładem czynili to biskupi już w pierwszych latach istnienia Kościoła św.

179) Kto udziela Sakramentu Bierzmowania (kto jest szafarzem)?

Z reguły szafarzem jest ks. Biskup, a w szczególnych wypadkach kapłan delegowany.

180) Co to jest Bierzmowanie?

Bierzmowanie jest to Sakrament, w którym Duch Święty umacnia chrześcijanina, aby wiarę swoją mężnie wyznawał, bronił i według niej żył.

181) Która Osoba Boża szczególnie działa w Sakramencie Bierzmowania?

W Sakramencie Bierzmowania działa szczególnie Duch Święty, który daje człowiekowi pełnię darów, aby przez to doskonalej zjednoczyć człowieka z Chrystusem i upodobnić do Chrystusa.

182) Co chcę powiedzieć przez słowo WIERZĘ?

Wierzę, to:

- uznaję istnienie Pana Boga,
- słucham Jego słów, nauki, która zawarta jest w Piśmie św. i Tradycji,
- stosuję ją w życiu zachowując przykazania,
- apostołuję przez pomoc innym, by szli drogą wiary.

183) W co ty wierzysz?

Wierzę w Boga Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi i w Jezusa Chrystusa...

184) Co to znaczy: “mężnie wyznawać wiarę”?

Słowa te oznaczają wyznawanie wiary odważnie, śmiało, w każdej sytuacji i miejscu, przyznawanie się do swojej wiary, nawet gdyby za to groziło człowiekowi prześladowanie.

185) Jak nazywają się ludzie, którzy za wiarę oddali życie?

Ci, którzy oddali życie za wiarę nazywani są męczennikami. Do ich grona zaliczymy: Apostołów z wyjątkiem św. Jana, św. Szczepana, św. Agatę, św. Wojciecha, św. Stanisława Biskupa, św. Andrzeja Bobolę, św. Maksymiliana Kolbe i wielu innych.

186) Co to znaczy żyć według wiary?

Żyć według wiary, to znaczy zachować przykazania Boże i kościelne.

187) W jaki sposób chrześcijanin winien bronić swojej wiary?

Chrześcijanin broni wiary, gdy:

- broni i troszczy się o świątynie, kaplice, krzyże i o to wszystko, co Bogu jest poświęcone,
- broni ludzi prześladowanych za swoje przekonania religijne,
- prostuje i wyjaśnia prawdy wiary tym, którzy ją znają niedokładnie,
- prowadzi życie godne wyznawcy Chrystusa.

188) Kto może przyjąć Sakrament Bierzmowania?

Sakrament Bierzmowania może przyjąć każdy człowiek ochrzczony i tylko raz w życiu. Aby godnie przyjąć Sakrament Bierzmowania należy być w stanie łaski uświęcającej, należy być człowiekiem wierzącym i praktykującym oraz pragnąć przyjąć i rozwijać dary płynące z tego Sakramentu.

189) Dlaczego przy Sakramencie Bierzmowania otrzymujemy nowe imię?

Zgodnie z pradawnym zwyczajem, przyjmując Sakrament Bierzmowania obieramy sobie nowe imię, spośród świętych, by nowy Patron był dla nas wzorem i orędownikiem za nami u Pana Boga.

190) Kto może być świadkiem Bierzmowania?

Świadkiem może być człowiek bierzmowany, prowadzący życie zgodne z wiarą.

191) Co czyni świadek w czasie Bierzmowania?

Dobrze jest jeśli świadkami przy bierzmowaniu są rodzice chrzestni. Kiedy ks. Biskup namaszcza czoło przyjmującego bierzmowanie — świadek kładzie prawą rękę na prawym ramieniu bierzmowanego na znak, że będzie go wspierał w życiu radą i pomocą. Będzie świadkiem nie tylko przyjętego sakramentu, ale również świadectwem życia chrześcijańskiego, zachęcać będzie bierzmowanego do pójdęcia w jego ślady.

192) Kiedy chrześcijanin otrzymuje w pełni umiejętność i moc Ducha Świętego?

Chrześcijanin umiejętność i moc Ducha Świętego otrzymuje w pełni w Sakramencie Bierzmowania, gdy Ks. Biskup wkłada ręce, namaszcza go Krzyżem św. wypowiadając równocześnie słowa: “Przyjmij znamię daru Ducha Świętego”.

193) Jaka winna być odpowiedź bierzmowanego na słowa biskupa?

Bierzmowany odpowiada "Amen" na potwierdzenie, że będzie strzegł i rozwijał dary Ducha Świętego.

194) Co sprawia Duch Święty przez Sakrament Bierzmowania?

Duch Święty przez Sakrament Bierzmowania:

- pomnaża i umacnia życie Boże chrześcijanina,
- mocniej go jednoczy z Chrystusem i ludem Bożym,
- udziela mu nadprzyrodzonej mocy do odważnego wyznawania wiary i szerzenia jej słowem i czynem, czyli do apostołstwa,
- udziela mu swoich darów.

195) Jakie są dary Ducha Świętego?

Wylicza się siedem darów Ducha Świętego. Uzdalniają nas do:

- mądrości — wydawania trafnych sądów o Bogu i świecie
- rozumu — łatwego przyjmowania natchnień Ducha Św.
- umiejętności — właściwego oceniania spraw ziemskich
- rady — właściwego rozwiązywania trudności życiowych
- męstwa — ponoszenia ofiar dla Boga i walki z szatanem
- pobożności — radosnej czci naszego Ojca
- Bojaźni Bożej — walki z grzechami, które zasmucają naszego Ojca.

196) Jakie zadania otrzymuje chrześcijanin w Sakramencie Bierzmowania ?

W Sakramencie Bierzmowania chrześcijanin otrzymuje zadania :

- świadczyć o Chrystusie — (czyli apostołować),
- mężnie wyznawać wiarę, bronić jej i według niej żyć.

197) W jaki sposób chrześcijanin może apostołować?

Chrześcijanin może apostołować przez przykład własnego życia, przez modlitwę, pouczające słowo, czynienie dobra, a także przez cierpienie i ofiarę.

NAMASZCZENIECHORYCH

198) Co to jest Namaszczenie Chorych?

Namaszczenie Chorych jest to Sakrament, w którym Pan Jezus umacnia człowieka ciężko chorego, odpuszcza mu grzechy, jeśli je ma, daje mu siłę przeciw pokusom, ulgę w cierpieniu, a niekiedy zdrowie ciała.

199) Czego dokonuje Chrystus w Sakramencie Namaszczenia Chorych?

Chrystus w Sakramencie Namaszczenia Chorych włącza chorego w swoją Mękę, z której chory może czerpać moc zbawczą dla siebie i dla drugih.

200) Kiedy należy przyjąć Sakrament Namaszczenia Chorych?

Sakrament Namaszczenia Chorych należy przyjąć, gdy człowiek ciężko choruje.

201) Co należy przygotować w domu chorego, gdy kapłan przychodzi udzielić Sakramentu Namaszczenia?

Należy przygotować:

— stół nakryty białym obrusem,

— na stole: krzyżyk, dwie świece, chleb, sól, watę, szklanekę wody i wodę święconą.

MAŁŻEŃSTWO

202) Co to jest Małżeństwo?

Małżeństwo jest to Sakrament, w którym mężczyzna i kobieta zawierają dogonny związek dla zrodzenia i wychowania dzieci oraz otrzymują w tym celu potrzebne łaski.

203) Kto jest twórcą małżeństwa?

Pan Bóg ustanowił małżeństwo jeszcze w raju, gdy Adamowi dał Ewę za małżonkę i towarzyszkę życia. Dał im uczestnictwo w swoim własnym dziele stwórczym, pobłogosławił mężczyznę i kobiecie mówiąc: “Bądźcie płodni i rozmnażajcie się” (Rdz. 1,28).

**204) Do jakiej godności wyniósł Chrystus małżeństwo między ochrzczo-
nymi?**

Chrystus związek małżeński między ochrzczo-
nymi wyniósł do godności Sakra-
mentu. Małżonkowie przez ten Sakrament spotykają się z Chrystusem, który
łączy ich ściśle ze sobą i z Kościołem oraz pomnaża łaskę uświęcającą i dopomaga
małżonkom do wykonania ich obowiązku.

205) Komu Pan Jezus powierzył Sakrament Małżeństwa?

Sakrament Małżeństwa Pan Jezus powierzył Kościołowi. Dlatego to, chociaż
sami ochrzczeni udzielają sobie Sakramentu Małżeństwa, mają to czynić jednak
w obecności przedstawiciela Kościoła — Kapłana, który ich związek małżeński
potwierdza i błogosławi. Ze strony społeczności wiernych musi być nadto obec-
nych przynajmniej dwóch świadków.

206) Jakie przymioty cechują małżeństwo ustanowione przez Stwórcę?

Dwa przymioty cechują małżeństwo: jedność i nierozzerwalność;

— jedność małżeństwa — tzn., że małżeństwo może zawrzeć jeden mężczyzna z
jedną kobietą,

— nierozzerwalność — tzn., że związek małżeński jest związkiem trwałym, doz-
gonnych. Dopiero śmierć jednego ze współmałżonków umożliwia powtórne
zawarcie małżeństwa.

**207) Dlaczego Kościół tak nieustępliwie broni nierozzerwalności
małżeństwa?**

Kościół nieustępliwie broni nierozzerwalności małżeństwa ponieważ :

— taka jest nauka Chrystusa: “Co Bóg złączył, człowiek, niech nie rozdziela” (Mt.
19,6),

— do dobrego wychowania dzieci potrzebna jest rodzina żyjąca w stałej wspólności,

— prawdziwa miłość chce trwać wiecznie między małżonkami,

— tylko stałość związku małżeńskiego może zapewnić małżonkom wspólne
doskonalenie się,

— według myśli Bożej związek małżeński już od samego początku swego us-
tawienia, miał być obrazem i symbolem nierozzerwalnego zjednoczenia Chry-
stusa i Kościoła — sakramentalny związek małżeński jest nadto urzeczywistnie-
niem tego nierozzerwalnego związku, musi więc on być nierozzerwalny,

— złączenie sakramentalne jest związkiem dokonany przez Chrystusa.

KAPŁAŃSTWO

208) Co to jest Kapłaństwo?

Kapłaństwo jest to Sakrament, przez który Pan Jezus daje człowiekowi władzę składania ofiary Mszy św.; udzielania Sakramentów św., głoszenie słowa Bożego oraz łasko godnego sprawowania urzędu kapłańskiego.

209) Kto może udzielić Sakramentu Kapłaństwa?

Sakramentu Kapłaństwa może udzielić tylko biskup.

210) Dlaczego chrześcijan nazywamy ludem kapłańskim?

Chrześcijan nazywamy ludem kapłańskim ponieważ przez chrzest i bierzmowanie uczestniczą oni w jedynym Kapłaństwie Chrystusowym.

211) Jakie zadania spełnia lud kapłański?

Lud kapłański:

- ukazuje ludziom prawdę Bożą przez głoszenie Słowa Bożego i przez święte życie,
- oddaje Bogu najwyższą cześć przez składanie Ofiary, uczestnictwo w Sakramentach i przez modlitwę.

SAKRAMENTALIA

212) Co to są Sakramentalia?

Sakramentalia “są to znaki święte, które z pewnym podobieństwem do sakramentów oznaczają skutki, przede wszystkim duchowe, a osiągają je przez modlitwę Kościoła” (KL 50). Tymi znakami świętymi są: błogosławieństwo i poświęcenia.

213) Co Kościół wyprasza przez błogosławieństwa?

Przez błogosławieństwa, wyprasza Kościół dla pewnych osób lub rzeczy szczególną pomoc Bożą. Błogosławi więc wiernych w czasie nabożeństw: matki, dzieci, chorych, a także pola, domy, samochody, pokarmy itd.

214) Czym jest poświęcenie?

Przez poświęcenie Kościół przeznacza na wyłączną służbę Bożą osoby: np. zakonników i zakonnice, miejsca jak: kościoły, kaplice, cmentarze i rzeczy, a więc kielichy, dzwony, wodę, różańce, medaliki, krzyżyki i wiele innych.

215) Kto ustanowił Sakramentalia?

Sakramentalia ustanowił Kościół.

RZECZY OSTATECZNE

216) Jakie są rzeczy ostateczne człowieka?

Rzeczy ostateczne człowieka są następujące: śmierć, sąd Boży, niebo albo piekło.

217) Czym jest śmierć?

Śmierć jest rozłączeniem duszy od ciała. Jest karą za grzech pierworodny.

218) Co dzieje się z duszą ludzką po śmierci?

Po śmierci dusza ludzka staje na sąd Boży, a po nim czeka duszę nagroda w niebie ,albo oczyszczenie w czyśćcu lub kara w piekle.

2191) Jaka jest nagroda w niebie?

Dusze w niebie oglądają Boga, takim jakim jest i cieszą się szczęśliwością wieczną.

220) Jakie kary cierpią dusze w czyśćcu?

W czyśćcu dusze cierpią kary oczyszczające i przygotowujące je do szczęścia w niebie.

221) Jakie kary ponoszą potępieni w piekle?

Potępieni w piekle nie oglądają Pana Boga i cierpią wieczne męki.

222) Co to jest Świętych obcowanie?

Świętych obcowanie jest to duchowa łączność wiernych na ziemi z duszami w czyśćcu i świętymi w niebie.

223) Co jest podstawą wiary w powszechne zmartwychwstanie?

Podstawą wiary w powszechne zmartwychwstanie jest Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa i Jego zapewnienie, że my zmartwychwstanimy. „Ja jestem Zmartwychwstaniem i Życiem. Kto we Mnie wierzy, choćby i umarł, żyć będzie. Każdy kto żyje i wierzy we Mnie, nie umrze na wieki”.

ROK LITURGICZNY

224) Rok liturgiczny.

Podstawowe prawdy wiary i zdarzenia zbawcze społeczność chrześcijańska przeżywa przez cały rok, który nazywamy rokiem liturgicznym lub kościelnym. Fundamentem i ośrodkiem roku liturgicznego jest Chrystus żyjący w Kościele. W ramach roku poprzez niedziele i święta Kościół ukazuje kolejno całe Jego zbawcze dzieło, poczynając od przygotowania na przyjście Chrystusa, Wcielenie i Narodzenie poprzez Śmierć i Zmartwychwstanie, aż do Wniebowstąpienia i Zesłania Ducha Świętego oraz oczekiwania na powtórne Jego przyjście. W roku liturgicznym Kościół nie tylko przypomina wydarzenia z życia Chrystusa, ale przede wszystkim uobecnia zbawcze czyny Chrystusa w Liturgii Św., to znaczy Chrystus dziś w Eucharystii, Sakramentach Św., w Słowie Bożym dokonuje dzieła zbawienia (naucza, zbawia). Dlatego wierni w okresach roku liturgicznego spotykają się z żywym, działającym Zbawicielem.

Podział roku liturgicznego:

Rok liturgiczny dzielimy na dwa naczelné okresy: okres Tajemnicy Wcielenia i okres Tajemnicy Odkupienia. Po tych okresach następuje czas zwykły w ciągu roku, obejmujący 33 lub 34 tygodnie, poświęcony rozważaniu pełni tajemnicy Chrystusa.

I Okres Tajemnicy Wcielenia obejmuje Adwent i okres Bożego Narodzenia.

Adwent (po łacinie *adventus*) oznacza przyjście, oczekiwanie. Okres Adwentu trwa około czterech tygodni. Okres ten posiada podwójny charakter:

- a) jest czasem przygotowania na święta Bożego Narodzenia, w czasie którym wspomina się pierwsze przyjście Chrystusa na świat;
- b) jest równocześnie czasem oczekiwania na drugie przyjście Chrystusa na końcu wieków.

Z obu wymienionych powodów, Adwent jest okresem nabożnego i radosnego oczekiwania.

Okres Bożego Narodzenia trwa od południa Wigilii Bożego Narodzenia do pierwszej niedzieli po Objawieniu Pana. W okresie Bożego Narodzenia obchodzi Kościół uroczystości:

- 1 stycznia uroczystość Najświętszej Bożej Rodzicielki Maryi,
- 6 stycznia uroczystość Objawienia (Trzech Króli),
- w pierwszą niedzielę po Objawieniu przypada Święto Chrztu Pańskiego.

II Okres Tajemnicy Odkupienia osnuty jest na następujących wydarzeniach z życia Pana Jezusa: Męce, Śmierci, Zmartwychwstaniu. Wniebowstąpieniu i Zesłaniu Ducha Świętego. Obejmuje on: okres Wielkiego Postu i okres Wielkanocy.

Okres Wielkiego Postu rozpoczyna się Środą Popielcową, w którą święci się popiół (z palm ubiegłej Niedzieli Palmowej) i posypuje głowy wiernych, co oznacza wezwanie do pokuty i trwa przez 40 dni. Okres Wielkiego Postu kończy się Wielkim Tygodniem. Wielki Tydzień rozpoczyna się Niedzielą Palmową, w czasie której poświęcamy palmy i idziemy w procesji z palmami na pamiątkę uroczystego wjazdu Pana Jezusa do Jerozolimy.

Wielki Czwartek. Wieczorem w Wielki Czwartek gromadzą się wierni, aby uczcić Ostatnią Wieczerzę podczas uroczystej Mszy św. Na “Chwała na wysokości Bogu” biją dzwony, później milkną aż do Wigilii Paschalnej. Po Mszy św. w uroczystej procesji przenosi się Najświętszy Sakrament do ciemnicy (boczna kaplica), gdzie wierni adorują Pana Jezusa do północy, rozważając Jego cierpienia w Ogrójcu. Obnażenie głównego ołtarza symbolizuje odarcie Jezusa z szat. W Wielki Czwartek wspomina się również ustanowienie sakramentu kapłaństwa. Dlatego rano w katedrach Biskup odprawia uroczystą Mszę św. koncelebrowaną z kapłanami swojej diecezji, podczas Mszy św. święci się Oleje i Krzyżmo.

Wielki Piątek. W Wielki Piątek nie odprawia się Mszy św. W godzinach popołudniowych wierni gromadzą się na nabożeństwo ku czci Męki Pańskiej. Wielkopiątkowe nabożeństwo składa się z następujących części: liturgii słowa, adoracji krzyża, Komunii św. i procesji do Bożego Grobu.

Wielka Sobota. W Wielką Sobotę, która jest dniem żałoby, wierni przy Grobie Pańskim rozważają Jego Mękę i Śmierć, a równocześnie jest wigilią wielkanocną, w której oczekujemy Zmartwychwstania Pańskiego. Obrzędy wigilii wielkanocnej obejmują: poświęcenie nowego ognia (symbol Chrystusa), poświęcenie paschału (oznaczającego Chrystusa — Światłość światła), uroczysta procesja, liturgia słowa, odnowienie przyrzeczeń Chrztu św. i uroczysta Msza Św., w czasie której na “Chwała na wysokości Bogu” biją dzwony.

Okres Wielkanocy trwa od wigilii paschalnej do Niedzieli Zesłania Ducha Świętego. W okresie Wielkanocnym Kościół ukazuje nam Chrystusa Zmartwychwstałego. 40 dnia Kościół obchodzi uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego.

Okres Wielkanocy kończy się niedzielą Zesłania Ducha Świętego, którą obchodzimy na pamiątkę Zesłania Ducha Świętego na Najświętszą Maryję Pannę i apostołów, zgromadzonych w wieczerniku w pięćdziesiątym dniu po Zmartwychwstaniu.

III. Czas zwykły w ciągu roku. Do najważniejszych świąt tego okresu należą:

— uroczystość Trójcy Świętej — obchodzi się ją w I niedzielę po Zesłaniu Ducha Świętego.

— uroczystość Bożego Ciała — przypada w czwartek po uroczystości Św. Trójcy.

— uroczystość Najświętszego Serca Jezusowego — przypada w piątek po II niedzielę po Zesłaniu Ducha Świętego.

— uroczystość Chrystusa Króla — w ostatnią niedzielę roku kościelnego.

Oprócz wyżej wymienionych uroczystości ruchomych mamy jeszcze święta Pańskie stałe (zawsze ta sama data):

— 2 II — Ofiarowanie Pana Jezusa,

— 25 III — Zwiastowanie Pańskie,

— 6 VIII — Przemienienie Pańskie,

— 14 IX — Podwyższenie Krzyża świętego.

Święta maryjne obchodzone na całym świecie:

— 8 XII — uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP,

— 1 I — uroczystość Bożej Rodzicielki Maryi,

— 31 V — święto Nawiedzenia NMP,

— 15 VIII — uroczystość Wniebowzięcia NMP,

— 8 IX — święto Narodzenia NMP.

Święta maryjne obchodzone w Polsce:

— 3 X — uroczystość Najświętszej Maryi Panny Królowej i Patronki Polski,

— 26 VIII — uroczystość Najświętszej Maryi Panny Jasnogórskiej.

225) Co to jest niedziela?

Niedziela jest dniem Pańskim ustanowionym przez Chrystusa na pamiątkę swojego Zmartwychwstania.

226) Co to jest święto?

Święto jest to dzień ustanowiony przez Kościół na pamiątkę wydarzeń z życia Pana Jezusa, Matki Najświętszej, apostołów, męczenników i innych świętych.

ŚWIĘCI

227) Św. Agata — 5 II

Dziewica, męczennica. Urodzona ok. 235 r. w Katanii na Sycylii. Pochodziła ze znakomitej rodziny, wyróżniała się wielką urodą. Po przyjęciu Chrztu Św. postanowiła żyć w stanie dziewiczym. Odrzuciła rękę namiestnika Sycylii czym wzbudziła nienawiść i chęć zemsty u rzymskiego dostojnika. Dlatego też jako jedna z pierwszych znalazła się na liście aresztowanych chrześcijan. Usiłowano ją najpierw zniesławić przez pozbawienie jej dziewiczej niewinności, a kiedy próba się nie udała skazana została na okrutne tortury. Agata zmarła w więzieniu 5 lutego 251 r. ze słowami: "Panie, któryś raczył mnie strzec od dzieciństwa, któryś z serca mego wyrwał miłość tego świata i dał przezwyciężyć tak wiele mąk, przyjmij mego ducha." Według zwyczaju w niektórych kościołach 5 II poświęca się chleb i wodę na cześć św. Agaty, których wierni używają w czasie klęsk żywiołowych, pożaru.

228) Św. Agnieszka — 21 I

Dziewica, męczennica. Poci tym imieniem wymienia się: 7 świętych i 7 błogosławionych. Wszystkie biorą początek od Agnieszki Rzymskiej ,która zmarła śmiercią męczeńską 21 stycznia 305 r. Poniosła śmierć w wieku bardzo młodym (miała zaledwie 12 lat) przez ścięcie mieczem. Swoją śmiercią dała świadectwo nie tylko wierze, ale i czystości.

229) Św. Andrzej Apostoł — 30 XI

Pochodził z Betsaidy i był młodszym bratem św. Piotra. Początkowo uczeń św. Jana Chrzciciela. Pierwszy miał zaszczyt spotkać nad rzeką Jordan Pana Jezusa i dlatego jest pierwszym z Jego uczniów. Po Zesłaniu Ducha Świętego Andrzej udał się do Achai i tam rozpoczął działalność apostolską popierając swoją naukę wieloma cudami. Tam też został aresztowany i skazany na śmierć przez ukrzyżowanie. Andrzej z radością przyjął ten rodzaj śmierci, który tak bardzo upodabniał go do Pana Jezusa. Poniósł śmierć 30 listopada ok. 65 r. po narodzeniu Chrystusa. Jeden ze znaków drogowych nosi nazwę: "krzyż św. Andrzeja."

230) Św. Andrzej Bobola — 16 V

Kapłan, męczennik. Urodził się 30.XI.1591 r. prawdopodobnie w Strachocinie. W jednej ze szkół jezuickich w Wilnie w latach 1606-1611 pobierał nauki wstępne i średnie. 31.VII.1611 r. zgłosił się do Towarzystwa Jezusowego. Studiował filozofię i teologię na Akademii Wileńskiej. 12.11.1622 r. przyjął święcenia kapłańskie. Prowadził działalność apostolską i misyjną w Wilnie i na Polesiu.

Tam też został schwytyany przez Kozaków, zmuszany strasznymi torturami, by wyparł się wiary katolickiej, a kiedy nie chciał tego uczynić powieszono go nogami do góry i uderzeniem szabli pozbawiony życia. Zmarł 16 maja 1657 roku.

231) Św. Anna — 26 VI

Św. Anna była matką Najświętszej Maryi Panny, a babką Pana Jezusa. W wielu krajach św. Anna jest patronką akademików, jako nauczycielka Matki Bożej. W Krakowie i Warszawie obydwie kościoły akademickie są pod wezwaniem św. Anny.

232) Św. Antoni z Padwy — 13 VI

Urodził się około r. 1195 w Portugalii w mieście Lizbona. W młodym wieku (15 lat) wstąpił do zakonu św. Augustyna, a później przywdział habit Braci Mniejszych (św. Franciszka). Najlepiej znanym okresem jego życia jest czas od przybycia do Padwy (1230r.). Jest to zarazem czas najbardziej intensywnej działalności kaznodziejskiej. Św. Antoni nie tylko gromadził wokół siebie tysiące słuchaczy, doprowadzając ich do poprawy życia, ale także wydatnie zwalczał lichwo, więzienie dłużników i wyzysk biednych. Zmarł z początkiem lat 1231.

233) Święty Archanioł Michał, Gabriel i Rafał — 29 IX

Św. Michał Archanioł pierwszy stanął do walki w obronie Pana Boga przeciw zbuntowanym aniołom, na których czele stał Lucyfer. Kościół uważa Go za księcia Aniołów i jednego z Opiekunów. Gabriel Archanioł zwiastował w Nazarecie Najświętszej Maryi Pannie, że Bóg Ją wybrał na Matkę swojego Syna, Jezusa Chrystusa. Św. Archanioł Rafał pomógł Tobiaszowi (Stary Testament), który na starość utracił wzrok i stanął na dnie nędzy. Archanioł Rafał z rozkazu Boga przeprowadził bezpiecznie do dalekiej Persji syna Tobiasza, uratował mu życie, skłonił krewnego do oddania pożyczonych pieniędzy i przywrócił wzrok Tobiaszowi. Dzisiaj czcimy św. Rafała jako patrona podróżnych i pielgrzymów.

234) Św. Augustyn — 28 VIII

Biskup, męczennik. Urodził się w 354 r. w miasteczku Tagasta w prowincji rzymskiej Numiolii (Afryka Północna). Jego rodzicami byli: św. Monika i Patrycjusz. Św. Augustyn posiadał wielkie zdolności, jako młodzieniec żył bardzo swobodnie. W 384 r. zetknął się w Mediolanie ze św. Ambrozym. Z jego też rąk w nocy z dnia 24 na 25 kwietnia 387 r. przyjął chrzest. Jego matka św. Monika nieustannie modliła się o to. Augustyn został później kapłanem i biskupem i oddał się całkowicie walce w obronie Chrystusa i Jego Kościoła. 28 sierpnia 430 roku poniósł śmierć męczeńską w walce z Wandalami.

235) Św. Barbara — 4 XII

Św. Barbara jest patronką dobrej śmierci. Oddała życie za Jezusa, umierając z rąk własnego ojca. Ojciec zawłókł ją za włosy przed sędziego, a wreszcie mieczem pozbawił ją życia. Ponieważ jest patronką dobrej śmierci, polecają się jej orędownictwu ci zwłaszcza, którzy w sposób szczególny narażają się na nagłą i niespodziewaną śmierć: rybacy i górnicy. Zwłaszcza polscy górnicy święto jej obchodzą jako największe swoje doroczne święto.

236) Św. Bernadetta — 16 IV

Dziewica. Urodziła się 7 stycznia 1844 r. w Lourdes jako pierwsza i najstarsza córka pirenejskiego młynarza Franciszka Soubirous i Ludwiki Casterot. Kiedy Bernadetta ukończyła 14 lat 11 lutego 1858 r. ukazała się jej po raz pierwszy Najśw. Maryja Panna wzywając ją do modlitwy różańcowej i do uczynków pokutnych za nawrócenie grzeszników. Jeszcze tego samego roku do 16 lipca Matka Boża ukazała się Bernadecie przez 17 razy. Bernadetta chorowała na obustronne zapalenie płuc, cierpiała wiele na astmę. Po powrocie do zdrowia wstąpiła do zakonu a dopiero 22.IX.1878 r. złożyła śluby wieczyste. W rok później 16 kwietnia zmarła w wieku 35 lat powtarzając: “Módlcie się za mnie, biedną grzesznicę”.

237) Bł. Bronisława — 1 IX

Zakonnica. Ur. w Kamieniu k. Opola około r. .1203, w 16 roku życia wstąpiła do norbertanek w Krakowie. Zmarła 28.VIII. 1259 r., grób u norbertanek na Zwierzyńcu w Krakowie.

238) Św. Cecylia — 22 XI

Święta w Rzymie wraz ze swym mężem Walerianem, którego nawróciła na wiarę Chrystusową. Jest patronką śpiewu i muzyki kościelnej, ponieważ jak podaje legendarna tradycja miała zwyczaj śpiewać pieśni religijne przy akompaniamencie instrumentu.

239) Bł. Czesław — 20 VII

Kapłan. Urodził się w roku 1175 w Kamieniu Opolskim. Należał do otoczenia biskupa krakowskiego Iwona Odrowąża. W 1220 wstąpił do dominikanów. Przyjął go i nałożył mu habit zakonny sam św. Dominik. W 1222 roku po złożeniu ślubów zakonnych udał się do Krakowa a następnie do Czech, gdzie w Pradze w 1225 r. założył klasztor. Do 1233 r. piastuje stanowisko przeora konwentu we Wrocławiu i zostaje mianowany prowincjałem. Zmarł 20 lipca 1242

r. Tyle podaje tradycja. Legenda natomiast podaje, jakoby bł. Czesław miał w 1241 r. uratować Wrocław przed Tatarami.

240) Św. Dominik Savio — 9 II

Chłopiec-wyznawca. Urodził się 2 kwietnia 1842 r. w pobliżu Turynu. Tego samego dnia przyjął Chrzest św. a 8 kwietnia 1848 r. w samą Wielkanoc przyjął pierwszą Komunię św. Z okazji uroczystości I Komunii św. w swojej książeczce do nabożeństwa zapisał następujące postanowienia, które świadczyły o jego dojrzałości duchowej :

- będę często spowiadał się i komunikował, ilekroć zezwoli mi na to mój spowiednik,
- będę święcił dzień święty,
- moimi przyjaciółmi będą Jezus i Maryja,
- raczej umrę, aniżeli zgrzeszę.

Od najmłodszych lat, bo już od 5-go roku życia usługiwał do Mszy św. Był zawsze pilny, punktualny, gotowy do ofiar i poświęceń. 2 października 1854 r. Dominik został uczniem Jana Bosko. 8 grudnia 1854 r. w dniu ogłoszenia dogmatu o Niepokalanym Poczęciu Najśw. Maryi Panny napisał akt ofiarowania się Matce Bożej i złożył go na Jej ołtarzu a jako prezent dla Maryi założył Towarzystwo Niepokalanej. Dominik Savio cały czas czuł potrzebę i pragnienie zostania świętym. Dlatego hasłem jego było: “raczej umrzeć niż popełnić grzech”. W nagrodę Bóg obdarzył go darem kontemplacji, ekstazy, i innymi darami nadprzyrodzonymi. W 1856 r. Dominik zachorował ciężko na płuca i 9 marca 1857 roku zmarł w wieku 15 lat jako “mały święty”.

241) Bł. Dorota — 25 VI

Wdowa. Urodziła się 25 stycznia 1347 roku we wsi Matowy Wielkie w pobliżu Malborka. Otrzymała imię Doroty, gdyż w dniu tej świętej 6.II. przyjęła chrzest św. Była córką Wilhelma Schwartza i Agaty, pochodziła z rodziny wielodzietnej, wychowana w duchu pobożności i rzetelności od dziecka posiadała zamiłowanie do pokuty i modlitwy. W wieku 6 lat przystąpiła do I-ej Spowiedzi św. a w 10-tym roku życia przyjęła I Komunię św. Jej pragnieniem było poświęcić się Bogu w jakiejś rodzinie zakonnej. Jednak rodzice już w wieku 16 lat wydali ją za mąż. Małżeństwo to okazało się nieszczęśliwe a Dorota pozostała nadal wierna swoim pragnieniom. Mimo wielu cierpień z powodu męża pozostała cicha, sumienna, pracowita, starała się we wszystkim dogodzić mężowi. Po niedługim czasie mąż przekonał się, że ma w swojej żonie oddaną sobie i kochającą osobę i to pomogło mu opamiętać się i powrócić do Boga. Po śmierci męża Dorota oddała się wyłącznie modlitwie i uczynkom pokutnym. Ostatni rok i 8 miesięcy swego życia spędziła w- zamurowanej celi całkowicie odcięta od świata. Zmarła 25 czerwca 1394 roku.

242) Św. Dorota — 6 II

Dziewica, męczennica. Poniosła śmierć męczeńską za panowania cesarza Dioklecjana. Najpierw dręczono ją na katowni, potem długo bito i wreszcie została skazana na ścięcie. Na widok jej męczeństwa nawrócił się do wiary Chrystusowej pewien młody mówca Teofil.

243) Św. Elżbieta — 31 V

Św. Elżbieta była matką Jana Chrzciciela. Do niej udała się Najświętsza Maryja Panna, aby podzielić się z nią radosną nowiną, że została Matką Zbawiciela. Matka Najświętsza przy powitaniu św. Elżbiety wygłosiła hymn: “Uwielbia dusza moja Pana...”.

Św. Elżbieta Portugalska — 4 VII

Św. Elżbieta Węgierska, zakonnica — 17 XI

244) Św. Franciszek — 4 X

Św. Franciszek z Asyżu urodził się w 1182 r. w Asyżu. Umarł 4.X.1226 r. Wzorował swe życie na Ewangelii z niezwykłą wprost prostotą, a szczególnie ukochał ubóstwo. Miał wielkie nabożeństwo do tajemnic Narodzenia i Odkupienia. Jemu zawdzięczamy pierwsze w świecie żłobki i jasełka. W nagrodę za ukochanie Męki Pana Jezusa, otrzymał dar stygmatów, czyli widzialnego odbicia ran Pana Jezusa na swoich rękach i nogach. Założył dwa zakony franciszkańskie (męski i żeński) a dla ludzi żyjących w świecie ustanowił III-ci zakon (tercjarzy). Dzisiaj rodziny zakonne św. Franciszka są najliczniejsze na świecie. Wszystkie zakony św. Franciszka razem wydały 110 świętych i 230 błogosławionych. Tercjarzy jest obecnie na świecie ponad dwa miliony.

245) Św. Grzegorz Wielki — 13 IX

Za zasługi w sprawach zakonnych i kościelnych został wybrany papieżem. Jako papież przyczynił się do nawrócenia Anglii i Longobardii, zwalczał herezje oraz przeprowadził reformy liturgiczne. Jako pierwszy z papieży nazwał siebie “Sługą sług Bożych”.

246) Św. Grzegorz z Nazjanzu — 2 I

Był patriarchą w Konstantynopolu. Odważnie występował przeciw arianom. W swych dziełach teologicznych wyjaśnia prawdy wiary św. Traktat o Wcieleniu Syna Bożego przyniósł mu tytuł teologa.

247) Św. Henryk — 19 I

Biskup, męczennik. Pochodził z Anglii. Wyróżniał się wybitnymi zdolnościami organizacyjnymi i gorliwością apostołską dlatego też został wybrany na biskupa ówczesnej stolicy Szwecji. Rozpoczął budowę katedry, uczestniczył w krucjacie przeciwko pogańskim Finom, sprowadzał misjonarzy, budował kościoły, by szerzyć wiarę świętą w Finlandii. Zginął śmiercią męczeńską z rąk pewnego Fina, który chciał w ten sposób zemścić się na biskupie, który obłożył go klątwą za popełnione morderstwo.

248) Św. Helena — 18 VIII

Cesarzowa. Urodziła się w III wieku za panowania cesarza Filipa w Depanum. Helena jako matka cesarza Konstantyna wywarła na syna ogromny wpływ, pod którym cesarz przeprowadził wiele reform dla rozwoju chrześcijaństwa. W roku 423 Helena otrzymała od syna najwyższy tytuł „najszlachetniejszej niewiasty” i cesarzowej. W 326 r. udała się z pielgrzymką do Ziemi Świętej. Korzystając ze skarbcza cesarskiego wystawiła wiele wspaniałych bazylik. Helena zasłynęła także z hojności dla ubogich. Rozdawała jałmużny, uwalniała więźniów, troszczyła się o powrót skazanych na banicję. Wpłynęła na syna, że wydał osobne ustawy gwarantujące opiekę nad wdowami, sierotami, porzuconymi dziećmi, jeńcami i niewolnikami. Zmarła w latach 328-330. Św. Helena przedstawiana jest zawsze w stroju cesarzowej z krzyżem w ręku dla przypomnienia, że jej zawdzięczamy odnalezienie Krzyża Chrystusowego.

249) Św. Jacek — 17 VIII

Św. Jacek, kapłan, diecezji opolskiej i katowickiej. Urodził się w Kamieniu koło Opola. Po studiach w Paryżu i Bolonii był kanonikiem w Krakowie. W Rzymie z rąk św. Dominika przyjął habit zakonny razem z bł. Czesławem w 1220 r., założył klasztor dominikanów w Polsce w Krakowie, odbył wyprawę misyjną na Ruś, do Prus i Jaćwingów na pograniczu Litwy. Umarł w Krakowie w 1257 r., grób znajduje się u OO. Dominikanów w Krakowie.

250) Św. Jadwiga Śląska — 16 X

Św. Jadwiga Śląska, wdowa, patronka Śląska. Urodziła się w Andechs w Bawarii około 1174 r. Poślubiła księcia polskiego Henryka Brodatego, z którym miała trzech synów i trzy córki, jej syn Henryk Pobożny poległ w bitwie z Tatarami pod Legnicą. Ostatnie lata spędziła w ufundowanym przez siebie klasztorze w Trzebnicy, gdzie jej córka była przełożoną. Zmarła 15.X. 1943r. w Trzebnicy.

251) Św. Jan Bosko — 31 I

Kapłan. Urodził się 16 sierpnia 1815 r. w Becchi jako syn Franciszka i Małgorzaty Bosko. Kiedy Janek miał 6 lat Bóg w tajemniczym widzeniu sennym objawił mu jego przyszłą misję, którą Janek zaczął na swój sposób pełnić i rozumieć. Odznaczał się niezwykłą pamięcią, pobożnością a przy tym talentem organizatorskim i poczuciem humoru. W wieku 11 lat przyjął I Komunię św. 3 lata później rozpoczął naukę u pewnego kapłana-emeryta. Po roku musiał ją jednak przerwać z powodu nagłej śmierci swego nauczyciela. W latach 1831-1835 ukończył szkołę podstawową i średnią. Następnie został przyjęty do wyższego seminarium duchownego w Turynie. 5.VI.1841r. diakon Jan Bosko otrzymał święcenia kapłańskie. 8 grudnia tegoż roku spotkał zupełnie opuszczonego materialnie i moralnie młodzieńca-sierotę. Od tego dnia zaczął gromadzić opuszczoną młodzież, uczyć ją prawd wiary, szukać dla nich pracy u uczciwych ludzi. A dla bezdomnych szukał schronienia. W ten sposób założył pierwsze szkoły elementarne, zawodowe i internaty. Jan Bosko wyróżnił się na polu wychowania chrześcijańskiego jako jeden z najwybitniejszych w dziejach Kościoła Chrystusowego pedagogów. Wielkie zasługi położył również na polu ascezy katolickiej. Cały wolny czas poświęcał na pisanie i propagowanie dobrej prasy i książek. Jan Bosko posiadał dary nadprzyrodzone, charyzmatyczne: moc czynienia cudów, dar bilokacji, czytania w myślach ludzkich i przepowiadania przyszłości. Mimo to pozostawał zawsze skromny i pokorny. Jest założycielem salezjańskich rodzin zakonnych męskich i żeńskich. Zmarł w roku 1888.

252) Św. Jan Apostoł — 27 XII

Św. Jan Apostoł był uczniem Św. Jana Chrzciciela, a następnie umiłowanym uczniem Chrystusa. Pan Jezus pozwolił Św. Janowi spocząć na swoim sercu przy Ostatniej Wieczerzy, a gdy stał pod krzyżem oddał własną Matkę pod Jego opiekę. Św. Jan żył najdłużej z Apostołów, bo około 100 lat. Kiedy wybuchły prześladowania, chciano go otruć zatrutym winem, potem go wrzucono do kadzi z wrzącym olejem, z którego w cudowny sposób się uratował. Na pamiątkę, że św. Jana chciano otruć, co roku w jego święto w kościołach daje się wiernym poświęcone wino do picia. Św. Jan Apostoł jest autorem czwartej Ewangelii, Apokalipsy i trzech Listów.

253) Św. Jan Chrzciciel — 24 VI

Syn Zachariasza i Elżbiety, którego narodzenie i posłannictwo zwiastował archanioł Gabriel. Jan był bezpośrednim zwiastunem Pana Jezusa. Jemu przypadło zaszczytne zadanie: przygotować naród wybrany na przyjście Zbawiciela. Jan pierwszy wskazał na Jezusa, nazwał Go "Barankiem Bożym", a nawet udzielił Mu chrztu pokuty. Wreszcie po "działkach betlejemskich" Jan Chrzciciel pierwszy przelał męczeńską krew za Chrystusa, za prawdę, którą głosił z taką mocą i odwagą.

254) Św. Jerzy — 24 IV

Św. Jerzy pochodzi z Kapadocji i był wyższym oficerem w wojsku rzymskim. Poniósł śmierć męczeńską w 305 r. w Palestynie. Tyle jest historycznie pewne. Wszystko inne to legendy, które szczególnie hojnie przyozdobiły św. Jerzego. Jest głównym patronem Anglii.

255) Bł. Jolanta — 15 VI

Bł. Jolanta, córka króla węgierskiego Beli IV. Wyszła za księcia kaliskiego Bolesława. Po śmierci męża żyła w klasztorze klarysek w Starym Sączu, potem w Gnieźnie. Zmarła w 1298 r.

256) Św. Józef — 19 II

Św. Józef był głową Świętej Rodziny i jej żywicielem, Oblubieńcem Najświętszej Maryi Panny i Opiekunem Pana Jezusa. Najbliższy po Matce Bożej na tym świecie świadek tajemnicy Wcielenia Bożego, Narodzenia i mądrości Chrystusa. Jest patronem rodzin katolickich i dobrej śmierci.

257) Św. Katarzyna ze Sieny — 29 IV

Urodziła się w 1347 r. jako najmłodsza z dwanaściorga dzieci farbiarza Benincasa. Mając 16 lat wstąpiła do III zakonu dominikańskiego. Praktyczny rozum Katarzyny i istic męska energia powiodły ją na drogę działalności politycznej. Pośredniczyła pomiędzy skłóconymi miastami Italii. Z głosem jej liczyła się Italia, jej słowo decydowało. Przeprowadziła reformę zakonu dominikańskiego we Włoszech i Niemczech.

258) Św. Kazimierz — 4 III

Św. Kazimierz urodził się w Krakowie 4.X. 1458r. jako syn króla polskiego Kazimierza i Elżbiety z Habsburgów". Rodzina liczyła 13 dzieci. Wychowawcą synów królewskich był słynny uczony i historyk Polski ks. Jan Długosz. Kazimierz odznaczał się wyjątkową pobożnością i umiłowaniem cnoty czystości. Umarł w Grodnie mając 26 lat.

259) Św. Klara — 11 VIII

Urodziła się w Asyżu w 1194 r. w zamożnej rodzinie mieszczańskiej. Rodzice aż dwa razy próbowali wydać córkę za męża, ale ona zachęcona przykładem starszego od niej o 12 lat św. Franciszka wołała poświęcić się całkowicie na służbę Bogu.

28 marca 1212 r. potajemnie wraz ze swą przyjaciółką udała się do Porcjunkuli by z rąk św. Franciszka przyjąć habit i welon zakonny. W ten sposób dała początek zgromadzeniu sióstr klarysek, który otrzymał w 1215 r. od papieża Innocentego III "przywilej ubóstwa". Na tle jej szczególnego nabożeństwa do Najśw. Sakramentu powstała legenda, jakoby Klara miała uratować Najśw. Sakramentem Asyż przed Saracenami. Zmarła pełna zasług 11. VIII.1258 roku.

260) Św. Krzysztof — 25 VII

Męczennik. Pochodził prawdopodobnie z Małej Azji, z prowincji rzymskiej Licji. Tam też poniósł śmierć męczeńską za panowania cesarza Decjusza ok. 250 roku. Z braku szczegółowych informacji o św. Krzysztofie powstała piękna legenda związana z jego imieniem jakoby przynosił on na swoich barkach przez rzekę Jordan pielgrzymów zdążających do Ziemi Świętej a w końcu miał przenieść Dzieciątka Jezus. Stąd też św. Krzysztof jest patronem pielgrzymów i kierowców.

261) Św. Łukasz — 18 X

Jeden z czterech autorów Ewangelii. Pochodził z Antiochii Syryjskiej, z zawodu lekarz. Należał do ludzi wykształconych, dobrze obeznanych z ówczesną literaturą, był również malarzem. W kilkanaście lat po śmierci Pana Jezusa przyjął Chrystus, przyłączył się do św. Pawła Apostoła i należał do najwierniejszych jego towarzyszy. Dlatego, że zetknął się bezpośrednio z Apostołami Pana Jezusa i z Jego Matką Najśw. Maryją Panną Łukasz podał nam wiele szczegółów dotyczących życia Pana Jezusa, których nie spotkamy u żadnego innego autora Ewangelii. Ponadto Łukasz jest autorem "Dziejów Apostolskich", w których opisuje co działo się bezpośrednio po wniebowstąpieniu Pana Jezusa. Św. Łukasz jest dzisiaj uważany za szczególnego patrona lekarzy i służby zdrowia.

262) Św. Maksymilian Maria Kolbe — 14 VIII

Urodził się w 1894 r. w Zduńskiej Woli. Wstąpił do Seminarium Duchownego w Lwowie w 1907 r. W trzy lata później rozpoczął nowicjat i wtedy otrzymał imię zakonne Maksymilian. Studiował w Rzymie filozofię i teologię i uzyskał stopień doktora. Na krótko przed tym otrzymał święcenia kapłańskie. Był założycielem "Milicji Niepokalanej". Od 1922 r. wydawał "Rycerza Niepokalanej". W r. 1930 wyjeżdża do Japonii. W Nagasaki wydaje w języku japońskim "Rycerza Niepokalanej" oraz buduje japoński Niepokalanów. Po kilku latach wraca do Polski. W czasie wojny aresztowany po raz drugi przez gestapo w lutym 1941 r. osadzony na Pawiaku, a potem wywieziony do Oświęcimia. Tam pod koniec lipca ofiarował się na śmierć. Sława jego śmierci rozeszła się po całym świecie. 17 października 1971 roku papież Paweł VI osobiście ogłosił Maksymiliana błogosławionym a 10 października 1982 roku ojciec święty Jan Paweł II dokonał jego kanonizacji.

263) Św. Marek — 25 IV

Ewangelista. Pochodził z Palestyny, miał drugie imię Jan. Jego matka Maria była właścicielką Wieczernika, w którym Pan Jezus spożył Ostatnią Wieczerzę oraz ogrodu Getsemani na Górze Oliwnej. Może o tym świadczyć fakt, że tylko Marek podaje pewien szczegół dotyczący pojmania Pana Jezusa. Marek był uczniem Św. Piotra i św. Pawła. Z rąk św. Piotra przyjął chrzest św. Towarzyszył obu Apostołom w ich podróżach misyjnych. Tradycja podaje, że Marek był założycielem gminy chrześcijańskiej w Aleksandrii Egipskiej. Tam też poniósł śmierć męczeńską. Dokładnej daty śmierci Marka nie znamy.

264) Św. Maria Magdalena — 22 VII

Niewiasta galilejska, która znana była jako jawnochrześcijanka. Doznała od Pana Jezusa cudownej pomocy. Oczyszczył ją z grzechów i uwolnił od złych duchów. Maria Magdalena odwdzieczyła się za to Panu Jezusowi towarzysząc Mu w Jego apostołskich wędrówkach swoją usługą. Ona stała pod krzyżem Jezusa, udała się do grobu, by namaścić olejkami Jego ciało, w Betanii obmyła Mu nogi wonnymi olejkami.

265) Św. Mikołaj — 6 XII

Św. Mikołaj był początkowo urzędnikiem państwowym i zarządzał okręgiem miasta Miry (Azja Mniejsza). Znany był z wielkiego miłosierdzia i pobożności. Wybrany na biskupa odznaczał się jeszcze większą dobrocią i miłosierdziem dla ubogich, najczęściej czyniąc to bezimiennie i w ukryciu. Na tę pamiątkę dzisiaj rozdaje się dzieciom upominki, mówiąc, że to od św. Mikołaja.

266) Św. Monika — 27 VIII

Matka św. Augustyna. Urodziła się ok. 332 roku w Tagaście. W młodym wieku została wydana za męża za poganina. Swoją dobrocią, łagodnością i troską pozyskała serce męża i doprowadziła go do przyjęcia Chrztu św. Wiele cierpiała z powodu swego syna Augustyna, który naśladował ojca w swoim swobodnym i grzesznym życiu. Monika jednak nigdy nie opuszczała syna, szła za nim wszędzie, modlitwą i płaczem błagając Boga o nawrócenie dla Augustyna. Doczekała się tego tuż przed swoją śmiercią, spełniła misję swego życia. Szczęśliwa matka zmarła na rękach swego nawróconego syna w 387 roku w Ostii.

267) Św. Paweł — 29 VI

Jeden z najwybitniejszych postaci w dziejach Kościoła, wielki apostoł, nauczyciel narodów i męczennik Chrystusowy. Wyszedł z rodziny gorliwców zakonu

Mojżeszowego. Ojciec posiadał obywatelstwo rzymskie, które po nim odziedziczył. W Jerozolimie kształcił się na “uczonego w Piśmie”. Wysłany z listem do synagogi w Damaszku by tam wzniecić prześladowanie wyznawców Chrystusa, pod miastem nagle zostaje nawrócony nagłym ukazaniem się Zbawiciela. Otrzymał Chrystus rozpoczyna natychmiast działalność apostołską. Gdy wybuchło prześladowanie za Nerona został w Rzymie uwięziony i prawdopodobnie w r. 67 skazany na śmierć, a jako obywatel rzymski ścięty mieczem.

268) Św. Piotr — 29 VI

Książe apostołów, ich przewodnik i nauczyciel, głowa ustanowionego przez Chrystusa Kościoła i pierwszy papież. Szymon, syn Jana lub Jony rybaka z Betsaidy posiadał dom w Kafarnaum. Chrystus wszędzie Piotra wysuwa na pierwsze miejsce. Po Zesłaniu Ducha Świętego rozwija działalność w Jerozolimie. Piotr został ukrzyżowany na Wzgórzu Watykańskim i to na własną prośbę głową na dół, ponieważ uważał się za niegodnego umierać tak jak Jezus.

269) Św. Roman — 9 VIII

Był żołnierzem w Rzymie. Tam został uwięziony św. Wawrzyniec. Obserwując, z jaką odwagą św. Wawrzyniec odnosił się do prześladowców i jak mężnie znosił cierpienia, Roman odczuł tak wielki podziw dla jego heroizmu i cierpliwości, że poprosił go o przyjęcie do Kościoła. Został ochrzczony, a o swoim nawróceniu opowiedział kolegom. W tym czasie wyznawanie wiary chrześcijańskiej w Rzymie było zakazane. Za to, że Roman stał się chrześcijaninem, uwięziono, osądzono i skazano go na ścięcie. Św. Roman poniósł śmierć męczeńską 9 sierpnia, w przeddzień egzekucji św. Wawrzyńca.

270) Św. Stanisław — 8 V

Św. Stanisław, biskup, męczennik, patron Polski, urodził się 1030 r. w Szczepanowie. Był biskupem krakowskim i został zabity z rozkazu króla Bolesława Śmiałego. Najprawdopodobniej przyczyną zabójstwa biskupa była klątwa, jaką rzucił on na króla z powodu gwałtów i bezprawia, którego dopuszczał się wobec poddanych.

271) Św. Stanisław Kostka — 18 IX

Urodził się w październiku 1550 roku w Rostkowie na Mazowszu w rodzinie kasztelana zakroczymskiego. Wychowany w duchu pobożności, niezwykle wrażliwy na grzech. Pierwsze nauki Stanisław pobierał w domu rodzinnym, następnie wraz z bratem Pawłem uczęszczał do gimnazjum jezuickiego w Wiedniu. Wolny czas spędzał na modlitwie i lekturze, ponadto zadawał sobie

po-, kuty i biczował się. Wyczerpany takim życiem zapadł na ciężką chorobę. W grudniu 1565 roku był już bliski śmierci, a nie mogąc otrzymać Wiatyku zwrócił się do patronki "Dobrej śmierci" św. Barbary i ta pomogła Stanisławowi, przyniosła mu Komunię świętą. W tej również chorobie zjawiła mu się Matka Boża, z poleceniem, by wstąpił do Towarzystwa Jezusowego. Stanisław musiał uciekać z domu. Po wielu staraniach został przyjęty do zgromadzenia jezuitów. Stanisław w szczególny sposób ukochał Matkę Bożą, dlatego w uroczystość Wniebowzięcia Maryi odszedł z tego świata — 15 sierpnia 1568 roku.

272) Św. Szczepan — 26 XII

Był to pierwszy męczennik-chrześcijanin, który oddał życie za wiarę. Był jednym z siedmiu diakonów, którym apostołowie zlecieli opiekę nad ubogimi. Św. Szczepan obok dzieła miłosierdzia zajmował się głoszeniem Ewangelii. Został przez Żydów pojmany i ukamienowany.

273) Bł. Władysław z Gielniowa — 25 XI

Kapłan urodzony w Gielniowie koło Opoczna w 1440 r. Wstąpił do franciszkanów, gdzie zasłynął jako wybitny kaznodzieja, twórca religijnych pieśni ludowych. Umarł 4.V.1505 r. w. Warszawie.

274) Św. Wojciech — 23 IV

Był biskupem w stolicy Czech, w Pradze. Zniechęcony nieposłuszeństwem swoich wiernych i złym ich życiem za pozwoleniem papieża udał się do Węgier. Potem udał się do Polski. Król Bolesław Chrobry przyjmuje go serdecznie i zaprasza, aby na stałe pozostał w Polsce. Ale św. Wojciech wybrał się na nawrócenie Prusaków i od nich poniósł śmierć męczeńską w 997 r.

275) Św. Zofia — 15 V

W Kościele św. Sylwestra i Marcina w Rzymie przechowywane relikwie św. Zofii panny, być może i męczennicy. Nie wiadomo jednak kiedy owa Zofia żyła. W Polsce przyjęto obchodzić dzień św. Zofii 15 maja, jednakowoż ma się na myśli św. Zofię wdowę.

Część C - Cuda i przypowieści Jezusa

Życzę owocnej nauki i radosnego spotkania na egzaminie.

Ks. Wojciech Turek